

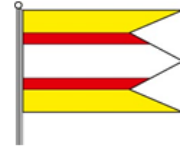
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE VOZNICA NA PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2021 – 2026

**(Strednodobý strategický rozvojový dokument vypracovaný
podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
v znení zákona č. 309/2014 Z. z.)**

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Voznica na roky 2021 – 2026

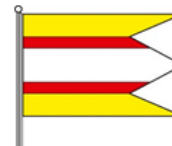

Charakteristika: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v zmysle Zákona č. 309/2014 Z. z., ktorým sa dopĺňa Zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja. Strategický dokument je v súlade s cieľmi a prioritami stanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku (VÚC), na území ktorého sa obec nachádza.

Objednávateľ: Obec Voznica

Zhotoviteľ: © Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2020

text prešiel jazykovou úpravou

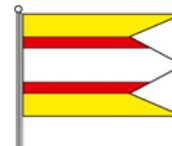
OBSAH

ÚVOD.....	5
ČASŤ A	
ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ.....	17
1 AUDIT ZDROJOV.....	17
1.1 Základná charakteristika obce Voznica a vymedzenie územia.....	17
1.1.1 Základné údaje o obci	17
1.1.2 História obce Voznica.....	18
1.1.3 Heraldické znaky obce.....	20
1.1.4 Členstvo obce Voznica v združenia a ostatné kluby a zariadenia.....	21
1.2 Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie.....	21
1.3 Prírodné pomery.....	21
1.3.1 Geologické a geomorfologické pomery.....	23
1.3.2 Reliéf.....	23
1.3.3 Pedologické pomery.....	24
1.3.4 Klimatické pomery.....	24
1.3.5 Hydrologické pomery.....	26
1.3.6 Starostlivosť o životné prostredie a o ochranu životného prostredia.....	28
1.4 Demografická charakteristika.....	28
1.4.1 Obyvateľstvo.....	30
1.4.2 Dynamika obyvateľstva.....	32
1.4.3 Veková a pohlavná štruktúra.....	32
1.4.4 Národnostné zloženie obyvateľstva.....	33
1.4.5 Zamestnanosť.....	34
1.4.6 Nezamestnanosť.....	36
1.5 Technická vybavenosť obce Voznica.....	37
1.5.1 Domový a bytový fond obce Voznica.....	37
1.6 Odpadové hospodárstvo.....	44
1.7 Doprava.....	45
1.8 Športová infraštruktúra.....	47
1.9 Kultúra.....	48
1.10 Predškolské zariadenie v obci Voznica.....	49
1.11 Cestovný ruch a pamiatky obce Voznica.....	49
2 SWOT ANALÝZA POTRIEB OBCE VOZNICA.....	53
2.1 Komplexná SWOT analýza obce Voznica.....	53
2.2 Vízia obce Voznica.....	57
3 FINANČNÁ ANALÝZA	58
3.1 Finančná analýza obce Voznica.....	58

4. ZHODNOTENIE PHRSR OBCE VOZNICA Z ROKU 2015 – 2020.....	62
4.1 Vyhodnotenie PHRSR obce Voznica z roku 2015– 2020.....	62
ČASŤ B	
STRATEGICKÁ ČASŤ.....	65
5 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV.....	65
5.1 Stratégia rozvoja obce Voznica na obdobie rokov 2021– 2026.....	65
5.2 Strategické ciele, programové osi a špecifické ciele rozvoja obce.....	67
ČASŤ C	
C. PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ.....	71
6 PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ OBCE VOZNICA NA OBDOBIE ROKOV 2021 – 2026.....	71
6.1 Zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie strategických cieľov.....	71
ČASŤ D	
D REALIZAČNÁ ČASŤ.....	79
7.1 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE VOZNICA.....	79
7.7.1 Akčný plán.....	79
ČASŤ E	
8 MONITOROVANIE PHRSR.....	83
8.1 Spôsob monitorovania PHRSR	83
ČASŤ F	
9 FINANČNÁ ČASŤ.....	86
9.1 Finančné zabezpečenie PHRSR.....	86
ČASŤ G	
ZÁVER.....	89
ČASŤ H	
IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ.....	90

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Voznica na roky 2021 – 2026

ÚVOD

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na roky 2021 – 2026
Územné vymedzenie:	Banskobystrický kraj, okres Žarnovica, obec Voznica
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHRSR:	25.01.2021 ,uznesenie č. 1/2021
Dátum platnosti:	01.01.2021 – 31.12.2026
Verzia:	2.0
Publikovaný verejne:	01.01.2021

Obec Voznica ako orgán miestnej samosprávy je oprávnená plánovať budúce smerovanie rozvoja obce. Plánovanie alebo programovanie je založené na systematickom prístupe, ktorý zabezpečuje, že budúce rozhodnutia vedenia miestnej samosprávy budú vykonávané na základe vopred stanovených a prerokovaných cieľov a vízií. Kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý zohľadňuje konkrétne potreby a predstavy občanov, podnikateľov, záujmových skupín o budúcom rozvoji obce je *Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce* (PHRSR). Jedná sa o rozvojový dokument, ktorý sa spracováva spravidla na obdobie 5 – 7 rokov a je výsledkom strategického plánovania. Dokument zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja VÚC, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný aj podľa nadradených dokumentov.

Existencia programu rozvoja obce je podmienená aj Zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa dopĺňa Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Dokument PHRSR obce Voznica s výhľadom do roku 2026 je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie rozvoja obce Voznica sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Voznica, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Voznica na roky 2021 – 2026
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania zodpovedá p. starosta OcÚ Voznica p. Kamil Blaho - pracovné skupiny neboli zložené. - do prieskumu nebola zapojená aj verejnosť formou dotazníkov - informovanie prebiehalo prostredníctvom rozhovoru so starostom obce a formou obecnej web. stránky.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania PHRSR bolo vykonané od 21.8.2020 do 8.12.2020 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke
Financovanie spracovania	Náklady na spracovanie PHRSR obce Voznica 2021– 2026 budú financované z vlastných finančných zdrojov obce, schváleného rozpočtu na vypracovanie stratégie a nebudú znamenať dodatočné zaťaženie rozpočtu obce.

Zdroj: Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012*

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová												
Realizačná												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012*

PHRSR bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z. z., ktorý definuje PHRSR obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery vývoja obce, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály	áno		
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov	nie		
Internetové stránky	nie	nie	nie
Dotazník pre záujmové skupiny	nie	nie	nie
Verejné vypočutie	nie	nie	nie
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov	áno	áno	áno

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2020

PHRSR obce Voznica je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike (SR). Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (EÚ) (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

a) Miestnej úrovni

- **PHRSR obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Program odpadového hospodárstva**,
- **Viacročný rozpočet**,
- **Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)**.

b) Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom SR na roky 2014 – 2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.

- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 – 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- **Sektorový operačný program**, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- **Regionálna integrovaná územná stratégia, 2014-2020**
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHRSR BBSK)**, ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje príslušný samosprávny kraj.
- **PHRSR obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,**
- **Národný program reforiem, máj 2012,**
- **Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,**
- **Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,**
- **Program odpadového hospodárstva,**
- **Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020**
- **Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania**

c) Nadnárodnej úrovni

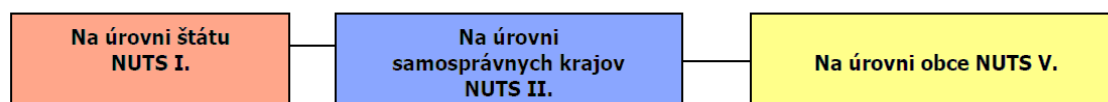
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- **Stratégia EÚ 2030** - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- **Spoločný strategický rámec EK,**
- **Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),**
- **CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji,**
- **CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),**

- **CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,**
- **CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,**
- **CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán národného programu reforiem SR 2020,**
- **CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu,**
- **Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan),** ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- **Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework),** ktorý bude vytvorený na základe **Národného rozvojového plánu** v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- **Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme),** ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- **Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme),** ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- **Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP** odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“.

Zdroje a dokumenty:

V súlade so snahou SR o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave PHRSR obce Voznica nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály:

Pri vypracovaní PHRSR obce Voznica boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Voznica má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2030 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

- **Partnerská dohoda** (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2030. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.
- **Operačné programy** (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EU. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2030 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2030.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2030:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy;
- 12) zlepšenie zdravotnej starostlivosti;
- 13) posilnenie hospodárskeho riadenia; v záujme stability a zjednotenia;
- 14) vytvorenie dohody pre jednotný trh;
- 15) podpora environmentálnej udržateľnosti;
- 16) rast prostredníctvom znalostí; posilnenie postavenia jednotlivcov;
- 17) posilnenie európskeho výskumného priestoru; zvýšenie závažnosti otázky financovania výskumu a vývoja;
- 18) zvyšovanie inovácií a tvorivosti;
- 19) zlepšenie demografickej situácii so zameraním výziev spojených so starnutím, migrácie a integrácie;
- 20) zlepšovanie aktívneho prístupu k prísťahovaleckej politike;
- 21) lepšie kontrolovanie a zlepšovanie prístupu v spoločnej európskej prísťahovaleckej politike- zabezpečenie dôveryhodného systému riadenia vonkajších hraníc EÚ vrátane

- koordinovaného systému vydávania víz štátnym príslušníkom tretích krajín; lepšie zabezpečenie vnútornej bezpečnosti EÚ v súvislosti s vonkajšou bezpečnosťou;
- 22) zabezpečenie energetickej bezpečnosti a opatrení v rámci zmien klímy: nová priemyselná revolúcia; hľadanie udržateľnej výroby energie; zníženie vonkajšej energetickej závislosti EÚ;
- 23) vedenie boja proti zmenám klímy;
- 24) vytvorenie európskeho bezpečnostného modelu; vytvorenie obranného modelu;
- 25) budovanie kultúry spolupráce: bezpečnosť ako nadnárodný verejný záujem;
- 26) zvýšenie hospodárskej konkurencieschopnosti Európy atď.

Pozitívny dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie;
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť;
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce;
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov ;
- moderná a profesionálna verejná správa.

Priority stanovené v Pozitívnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (LZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
			MZ SR	8,9,10, 9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR		11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR		11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer – 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutí inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2030.

rozmer – 2

PHRSR obce Voznica integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce na roky 2021 - 2026 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2030, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov, pre Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej PHRSR integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2030; z Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti.

rozmer – 3

Integrovaný prístup zo strany obce nebol celkom uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu a neboli zohľadnené ani predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých interesovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov a podnikateľské subjekty. Obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie sa rozhodli uplatniť integrovaný prístup v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom rozhovoru pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie (pripomienkovanie) a na odsúhlasenie.

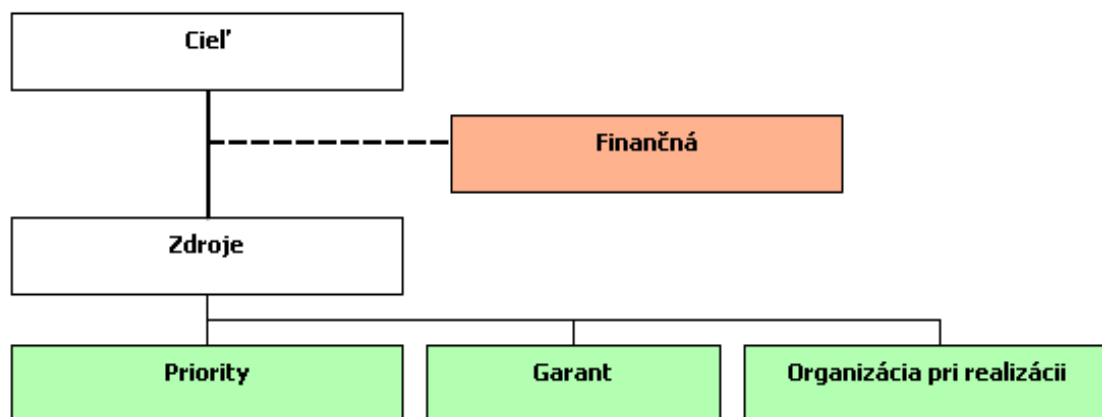
rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

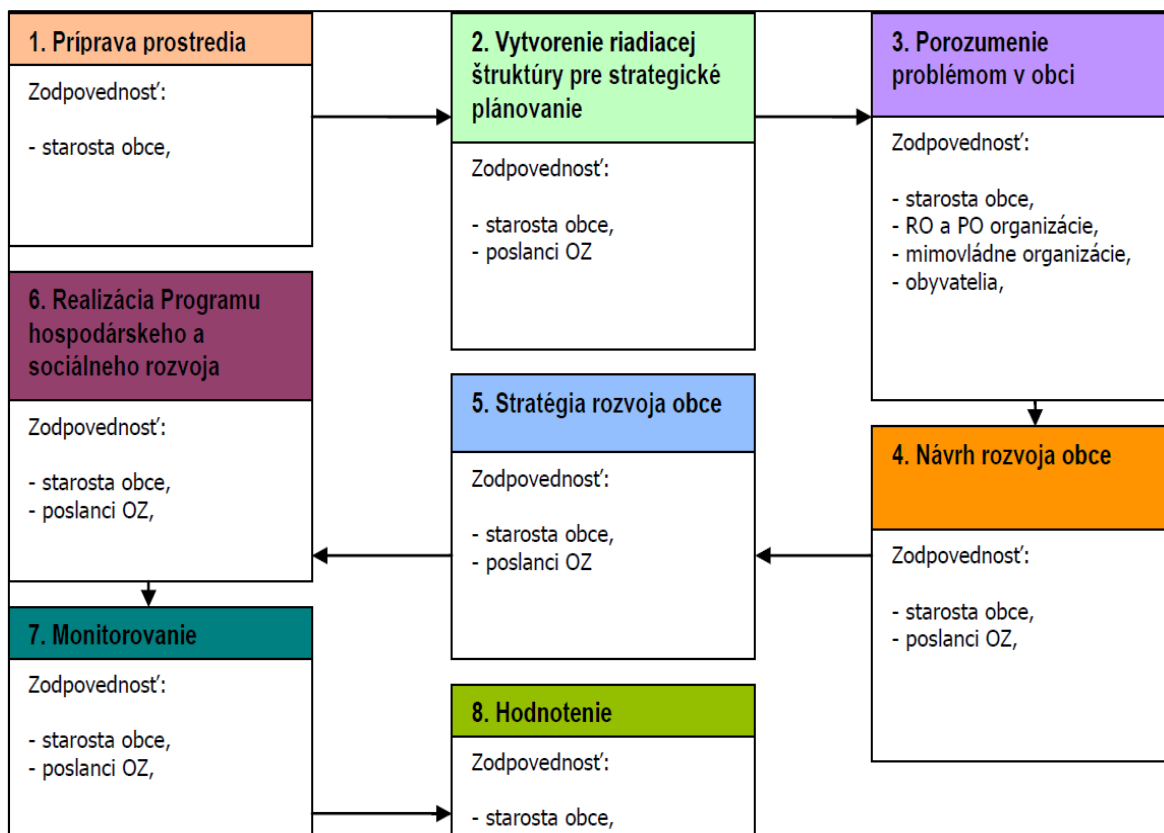
Osnovu PHRSR obce Voznica znázorňuje schéma 1.

Schéma 1 Osnova PHRSR

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

Fáza 1: Inventarizačná, analytická a prognostická časť tvorby PHRSR

V tejto fáze PHRSR nadväzuje na kľúčové zameranie/vízie a na hlavný cieľ, na kľúčové výzvy, problémy, impulzy a možné riešenia. PHRSR vo svojom obsahu poskytuje súbor analýz, zozbieraných zdrojov a informácií o obci Voznica pre ďalšiu tvorbu a implementáciu stratégie. Pri realizácii analytickej časti bola využitá SWOT analýza doplnená o údaje relevantné pre tvorbu samotného dokumentu PHRSR.

Jednotlivé analýzy obsahujú socioekonomické analýzy, územno-technické analýzy, prírodno-environmentálne analýzy zamerané na analýzu prírodného prostredia a inštitucionálno-organizačné analýzy. Na základe parciálnych analýz v tejto uvedenej štruktúre mohla obec Voznica identifikovať hlavné faktory a disparity rozvoja v území. V rámci SWOT analýzy obec zadefinovala strategické smerovanie, priority a ciele PHRSR.

Fáza 2: Strategická časť: Definovanie strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR

Primárne analýzy o doterajšom vývoji a stave obci Voznica predstavujú koncentrovaný zdroj informácií pre prioritné oblasti rozvoja obce, z ktorých vyplývajú opatrenia a následné aktivity predložené pre riešenie jednotlivých problémových oblastí rozvoja. Podrobný plán konkrétnych aktivít je obsiahnutý v akčnom pláne. Jednotlivé akčné plány a projektové návrhy by mali naplňovať vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti. V rámci tohto kroku stratégie boli zosumarizované všetky výstupy PHRSR, ktoré boli predložené na participatívne pripomienkovanie obecnému zastupiteľstvu obce. Navrhované zmeny boli doplnené a implementované do stratégie PHRSR.

Fáza 3: Programová časť: Návrh vlastnej stratégie- strategického prístupu, postupu a nástrojov na naplnenie vízie, hlavného cieľa, priorít a systému cieľov

V tejto fáze PHRSR bol identifikovaný prístup, postup a nástroje (opatrenia, aktivity, programy a projekty) v časovej následnosti a v priestorovej súvislosti pre realizovanie jednotlivých krokov stratégie. V tejto fáze obec Voznica navrhla vlastnú stratégiu, ktorá dosiahne naplnenie celého systému počnúc víziou až po systém cieľov PHRSR. Obec sa rozhodla presadzovať integrovaný prístup a zameriavať sa na inovačne orientované Smart stratégie rozvoja integrujúce tvrdé infraštruktúrne riešenia s mäkkými organizačnými, inštitucionálnymi a sociálnymi inováciami, ktoré využívajú najnovšie poznatky zo sociálnych, prírodných a technických vied a najmodernejšie technológie pre efektívny a udržateľný rozvoj a zabezpečenie kvality života obyvateľov a kvality podnikateľského prostredia. Implementácia Smart stratégie rozvoja nie je o zvyšovaní výdavkov, ale o efektívnejšom využívaní finančných zdrojov, ktoré obci majú priniesť úsporu v strednodobom a dlhodobom horizonte.

Fáza 4: Realizačná časť- Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov

V tejto fáze PHRSR je zamerané na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Fáza 5: Implementačná časť: Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR

V tejto fáze obec Voznica vypracovala podrobný plán implementácie stratégie, ktorá je obsiahnutá v PHRSR. Definuje harmonogram implementácie stratégie a v jeho rámci aj konkrétne úlohy pre implementáciu navrhovaných nástrojov vrátane subjektov zodpovedných za splnenie a určenie výstupov realizácie týchto úloh, ktorý je reprezentovaný akčným plánom implementácie. V rámci PHRSR je zabezpečený systém monitorovania a transparentného hodnotenia, čiže naplňania cieľov stratégie a taktiež plán využitia zdrojov vrátane zostaveného finančného plánu implementácie stratégie. Obsahom PHRSR sa stali konkrétne činnosti a úlohy, ku každej činnosti a úlohe sú priradení partneri zodpovední za ich vykonanie a dôraz bol kladený aj na časový systém rozpočtového programovania územnej samosprávy.

Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z. z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: na mikroregionálnej úrovni, kde je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúcich význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu banskobystriický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z. z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov ako aj zdroje zo Štrukturálnych fondov EÚ.

Monitorovanie a vyhodnocovanie PHRSR

V rámci monitorovania sa budú identifikovať možné riziká a navrhovať opatrenia na ich zníženie. V procese monitoringu je vytvorený monitorovací výbor zo zástupcov obecného zastupiteľstva, ktorí bude zodpovedať za plnenie priorít a cieľov PHRSR.

V systéme hodnotenia bude vypracovávaná monitorovacia správa o realizácii priorít a cieľov PHRSR, ktorá bude hovoriť o úspešnosti plnenia priorít a cieľov. V rámci implementácie stratégie v rámci tejto aktivity je vypracovaný aj finančný plán využitia

zdrojov a finančný plán implementácie stratégie PHRSR. Finančný plán implementácie stratégie identifikuje finančné objemy, grantové, revolvingové, investičné, neinvestičné zdroje a spôsoby financovania projektov (vlastné zdroje, pôžičky, verejné financie, súkromné zdroje, grantové schémy a pod.)

Fáza 6: Prerokovanie a schvaľovanie PHRSR

Integrálnou súčasťou tejto fázy je prerokovanie a schvaľovanie PHRSR dotknutou verejnosťou a dotknutými orgánmi. V návrhu postupu a v harmonograme participatívnej tvorby a schvaľovania PHRSR je treba integrovať procesy strategického environmentálneho hodnotenia. Na základe preloženia Oznámenia o strategickom dokumente príslušný orgán stanoví rozsah hodnotenia podľa zákona č 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takto spracovaný a schválený PHRSR obecným zastupiteľstvom je predložený VÚC.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

ČASŤ A

ANALYTICKO- STRATEGICKÁ ČASŤ

1. AUDIT ÚZEMIA

1.1 Základná charakteristika obce Voznica a vymedzenie územia

1.1.1 Základné údaje o obci: Obecný úrad vo Voznici č. 135, 966 81 pošta Žarnovica

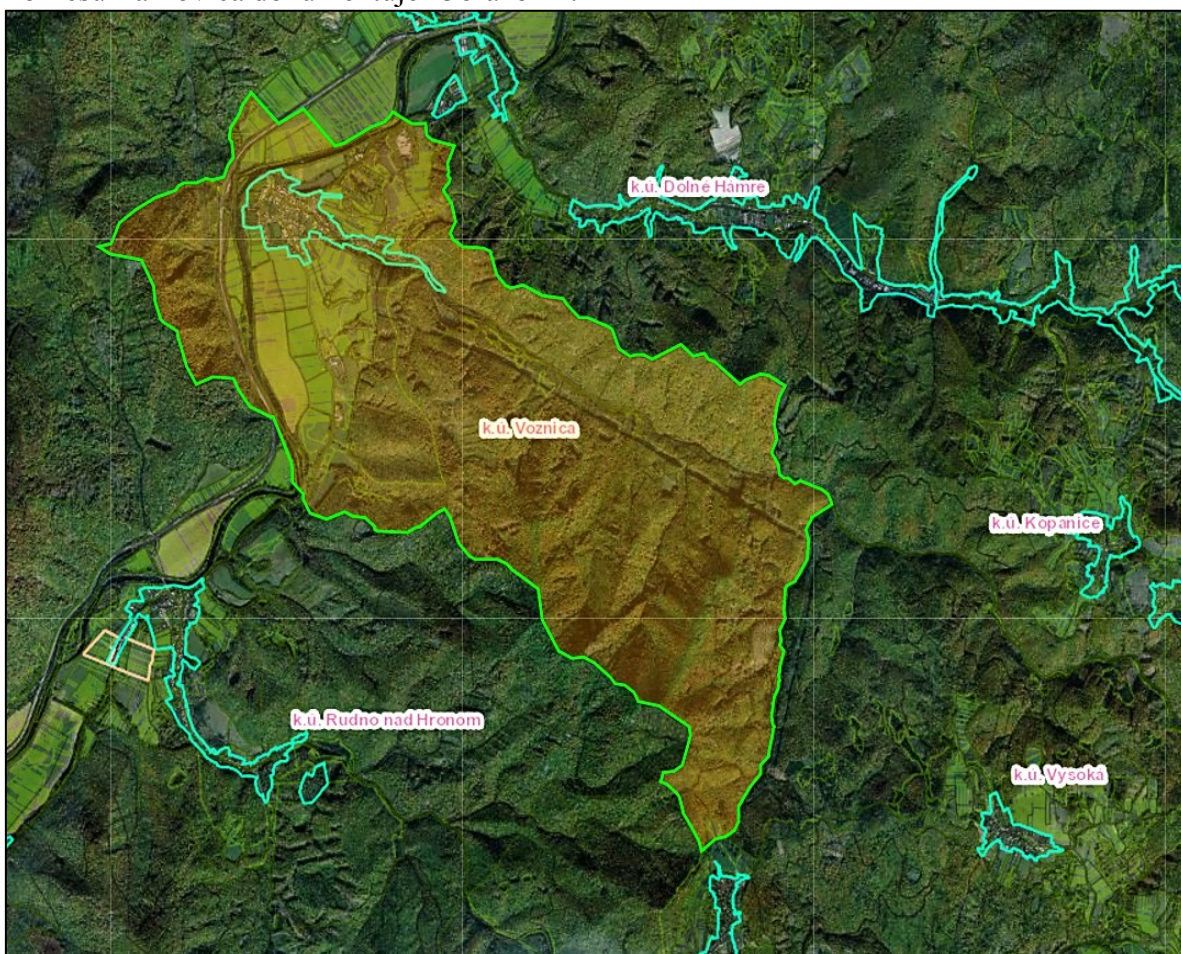
- **Telefón podateľňa:** +421 45 682 0037;
- **Starosta obce:** +421 908 931 891- p. Kamil Blaho
- **e-mail:** sekretariat@voznica.sk, starosta@voznica.sk
- **Web:** www.voznica.sk

Administratívne začlenenie:

- **Štát:** Slovensko
- **Kraj:** Banskobystrický
- **Okres:** Žarnovica
- **Región:** Tekov
- **IČO:** 00321087
- **DIČ:** 2021111521
- **Počet obyvateľov:** 649 (Stav k 31.12.2019)
- **Hustota:** 37,78 obyv. na km²
- **Rozloha:** 17,18 km² (1718 ha)
- **Nadmorská výška obce:** 220 m n. m.
- **Súradnice:** 48°27'20" S 18°42'00" V
- **Prvá písomná zmienka o samostatnej obci pochádza z roku 1075**
- **Starosta:** Kamil Blaho

Obec Voznica je jednou z najmenších obcí v okrese Žarnovica. Nachádza sa na strednom Slovensku. Z administratívneho hľadiska obec začleňujeme do Banskobystrického samosprávneho kraja. Obec tvorí jedno katastrálne územie s rozlohou 1718 ha. Samotná obec sa zaraďuje medzi vidiecke sídla a je lokalizovaná v menej intenzívne využívannej krajine s prírodnými a s diferencovanými socioekonomickými podmienkami. Predstavuje žiarsko-žarnovické ťažisko osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu. Kataster obce Voznica sa nachádza na 48°27'20" zemepisnej šírky a 18°42'00" východnej dĺžky. Obec sa zaraďuje do regiónu

Tekov a má spolu 649 obyvateľov (Stav k 31.12.2019). Lokalizáciu obce Voznica v rámci okresu Žarnovica dokumentuje Obrázok 1.

Zdroj:

<https://zbgis.skgeodesy.sk/mkzbgis/sk/kataster/?bm=worldImagery&z=13&c=18.688673,48.440312#/detail/ease/vvw-wnIB2MaOUoN1YqAb>

Obrázok 1 Lokalizácia obce Voznica v rámci okresu Žarnovica

Obec Voznica sa nachádza geograficky v strednom Pohroní. Intravilán je sústredený do severozápadnej časti územia, zvyšok tvorí extravilán. Voznica zo severu susedí s mestom Žarnovica, na juhu s obcami Uhliská a Vysoká, pričom táto hranica je súčasne aj hranicou Žarnovického okresu a Banskobystrického kraja. Na západe Voznica hraničí s obcou Rudno nad Hronom a na východe územie obce hraničí s obcou Hodruša Hámre (obrázok 1).

1.1.2 História obce Voznica

Najstaršie stopy osídlenia regiónu pochádzajú z obdobia stredného a mladého paleolitu, pričom prví ľudia prichádzali na stredné Pohronie za vhodnou surovinou, ktorú využívali na výrobu svojich štiepaných kamenných nástrojov okolo roku 40 000 pred Kr. Nakoľko obec obkolesuje pohorie Štiavnických vrchov (sopečné pohorie) a údolie Hrona, na mnohých miestach boli nájdené koncentrácie limnokvarcitovej štiepanej industrie a množstvo viacfarebných patinovaných limnokvarcitových úštepov a jadier, ktoré môžeme zaradiť do mladopaleolitického gravettienu. Neolitický roľníci prichádzali od Podunajska a začali osídľovať aj úrodné pôdy Pohronia, o čom dokazujú aj pamiatky kultúry s lineárnou keramikou prevažne na sídliskách dolného Pohronia.

V mladšej a neskorej dobe bronzovej bola obec a okolie osídlená nositeľmi lužickej kultúry, ktorí si budovali otvorené sídliská a výšinné opevnené hradiská. Lužickú kultúru ku koncu nepokojných čias sťahovania národov vystriedalo nové etnikum, čiže Slovania.

Čo sa týka archeológie stredoveku, stredné Pohronie je pomerne bohaté na pamiatky. Cestu k bohatstvu stredovekých banských miest strážili a chránili mnohé hrady, z ktorých najbližšie boli priamo vybudované v blízkom susedstve Voznice ako napr. na Rudne nad Hronom, Tekovská Breznica a Revištské Podzámčie.

Prvá písomná zmienka o obci Voznica, už spomína obec ako významné ekonomicko-dopravné centrum okolia. O obci sa prvé zmienky nachádzajú v zakladajúcej listine benediktínskeho kláštora vo Svätom Beňadiku z roku 1075. Uhorský panovník Gejza I. v nej dáva opátstvu do daru územie pomenované ako „terra in Susolgy“, spolu s mýtnymi stanicami vo Svätom Kríži (dnes Žiar nad Hronom), Hliníku a vo Voznici, ktorým panovník prikazuje polovicu mýta prislúchajúcemu kráľovi odvádzať kláštora vo Svätom Beňadiku. Voznica ako menšia osada pri rieke Hron, existovala cca už v 12. storočí pod názvom Goznucha.

V trinástom storočí sa Voznica spomína v záznamoch súdneho sporu o tretinu vozničského mýta z roku 1226, ktorý viedol beňadický opát s tekovskými hradnými jobagiónmi. Listina je kúpnopredajnou zmluvou v ktorej šľachtici Pavel, Vít a Dobroslav, ktorí sú správcami Tekovského hradu, so súhlasom kráľa Ondreja II. predávajú svoje zeme Revište a Belú županovi Laustachovi za 50 hrivien zlata (12 kilogramov).

V ďalšom období sa Voznica spomína v roku 1355 ako jeden z hraničných bodov pri vymedzení chotára mesta Nová Baňa v metačnej listine vydannej panovníkom Ľudovítom I. Veľkým. V tomto období už pravdepodobne patrila pod správu revištského panstva, ktoré sa utvorilo v prvej polovici 13. storočia. Centrum panstva bolo na hrade Revište, pričom pod jeho správu patrili aj okolité obce. V súpise majetkov revištského panstva z roku 1391 sa Voznica spomína ako Gozench, v roku 1414 dokonca pod označením Sazencha.

V roku **1558** sa Voznica spomína v urbárskom popise, ktorý udáva pozemkovú daň a mýtnu poplatky. Ústne podanie odvodzuje z tohto obdobia i **názov obce**. Bol odvodený od činnosti občanov – povozníctva, ale aj od prevozu na Hrone – Prievoznica, z toho pomenovania vznikol názov Voznica.

Na prelome 18. a 19. storočia sa obce priamo dotkla jedna významná udalosť. A to stavba, v tej dobe, najväčšieho banského diela na svete, **Dedičnej štólne cisára Jozefa II.** Prerazenie dedičnej štólne sa uskutočnilo 21. Októbra **1878**. Jej celková dĺžka je 16 583,5 metra. Razenie si vyžiadalo plných 96 rokov prác a celkové náklady dosiahli sumu 4 599 023 zlatých a 49 grajciarov. Prerazením tejto štólne sa však ročne ušetrilo 230 tisíc zlatých na odčerpávaní vody z banských diel štiavnického revíru. Gustáv Faller v príspevku Bergmaenisch geschitliche Darstellung des Kaisera Josefi II. Erstolens in Schemnitz uverejnenom v ročenke Berg und Hutmaenisches Jahrburg der k. Montan-Lehranstalten zu Leoben un Pribram, ročník 1859 píše, že Dedičná štôlna cisára Jozefa II. patrí k najväčším banským dielam sveta.

Udalosti **Prvej svetovej vojny** priniesli mnoho útrap aj obyvateľom Voznice, i keď boje územie obce priamo nezasiahli. Chlapi začali rukovať už **v júli 1914** a z bojísk sa domov nevrátilo 14 vozničanov a piati prišli ako trvalí invalidi.

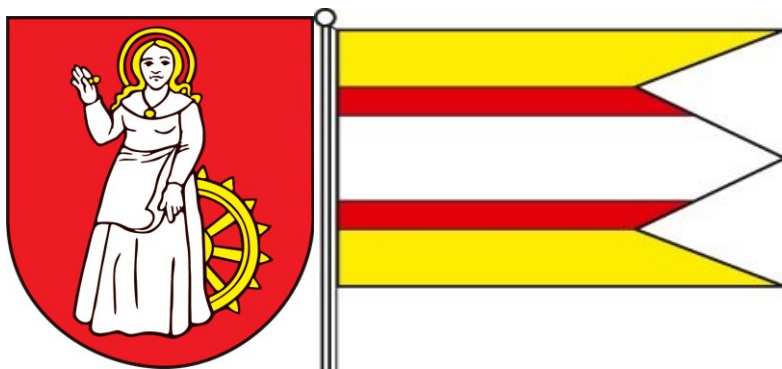
Počas **Druhej svetovej vojny** na území obce prebiehali boje SNP. Voznica sa ocitla na kraji povstaleckého územia a na hlavnom ťahu pohronskej doliny. Obranu územia mal riešiť príchod trnavskej vojenskej posádky „Dunaj“, 1. septembra 1944. Tento útvar bol doplnený mužmi z Voznice, ktorí doň nastúpili v rámci mobilizácie. Bola vybudovaná obranná línia povstaleckého územia na čiare Voznická skala – Biely Kríž. Nemecké vojská

zaútočili na našu obec **27. septembra 1944** v odpoľudňajších hodinách. Obyvateľstvo bolo v noci evakuované do Koliencia a Kamenného, kde zostalo viac ako týždeň. Po Novom **roku 1945** Voznicu obsadzuje maďarská armáda, ktorá bola neskôr vystriedaná nemeckou. Boje v obci prebiehali až do marca 1945. Voznica bola oficiálne oslobodená 6. Marca 1945, obyvatelia sa však z evakuácie vrátili až 30. Marca 1945 (Pajerský, Kalčoková, Zduchová, Konečná, 2015).

Rozsiahle zmeny v oblasti štátnej správy obec zasiahli **po roku 1946**. Z troch okresov Nová Baňa, Banská Štiavnica a Kremnica sa vytvoril okres Žiar nad Hronom, pod ktorého správu spadala aj obec Voznica. Obec bola z hľadiska osídlenia posúdená ako neperspektívna a bolo zastavené vydávanie stavebných povolení a tak jediná možnosť rozvoja bola v poľnohospodárskej oblasti (Valach, 1975).

Ďalším prelomovým obdobím bol rok **1989**, ktorý znamenal prechod z centrálne riadeného hospodárstva na trhové a otvorila sa tak cesta podnikateľským aktivitám v obci.

1.1.3 Heraldické znaky obce

Zdroj: OcÚ Voznica, 2020. *Voznica 940 rokov v Richňavskej doline*, s. 45.

Obrázok 2 Hieraldické znaky obce Voznica

Erb obce

Podobu historického erbu Voznice obec pozná vďaka odtlačku obecného pečatidla, ktoré sa zachovalo z roku 1838. V jeho strede je zobrazená štylizovaná ženská postava so zdvihnutou pravou rukou. Postava ženy so svätou žiarou na hlave predstavuje svätú Katarínu Alexandrijskú. Kult sv. Kataríny bol v minulosti veľmi rozšírený. K jej úcte sa v banských mestách stavali kostoly. Voznica bola od konca 17. storočia v správe Banskej komory v Banskej Štiavnici. Možno to bol dôvod, prečo kostol vo Voznici, a tým vlastne aj obec boli zasvätené sv. Kataríne Alexandrijskej. Súčasný symbol obce boli prijaté a zapísané do Heraldického registra SR dňa 15.12.2000. Erb Voznice má túto podobu: „V červenom štíte zlatovlasá, zlatým prsteňom nimbovaná svätá Katarína so zlatým prsteňom na prste zdvihnutej pravice, vľavo pokrývajúca zlaté ozubené koleso.“ Postava sv. Kataríny je vložená do dolu zaobleného neskorogotického štítu.

Vlajka obce

Vlajka obce Voznica pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej, červenej a bielej. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu. Tieto symboly patria k najvýznamnejším k obci Voznica.

1.1.4 Členstvo obce Voznica v združenia a ostatné kluby a zariadenia

Obec Voznica je členom v niekoľkých združeniach: ZMOS, ZMO Žiarsky región, Mikroregión Nová Baňa, obec je členom Občianskeho združenia Pohronská cesta a Oblastnej organizácie cestovného ruchu GRON, ktorá má sídlo v Novej Bani. V samostatnej obci Voznica pôsobí Športový klub Voznica a Tenisový klub Richňava. V obci funguje aj folklórny súbor Dolinka od roku 1984 a spevácky súbor Richňavská seniorka, ktorý vznikol v roku 2008. Okrem týchto spomínaných spolkov vo Voznici pôsobia napr. združenie miestnych rybárov, poľovníkov, či chovateľov holubov. Pravidelné stretnutia v obci organizuje aj Jednota dôchodcov.

1.2 Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie

Obec v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „*Stavebný zákon*“) v znení neskorších predpisov nemá vypracovaný Územný plán obce, z tohto dôvodu sa obec rozhodla zaobstarať nový rozvojový dokument PHRSR, ktorý bude akceptovať dokumenty vyššieho stupňa a bude kvalitným dokumentom pre obec a to na obdobie rokov 2021 – 2026. Súčasný napĺňanie cieľov a požiadaviek v programovom rozvojovom dokumente PHRSR obce Voznica je v súlade s cieľmi uloženými aj v Územnoplánovacej dokumentácii VÚC.

1.3 Prírodné pomery

V tejto časti PHRSR si priblížime prírodné pomery, horninové prostredie, flóru a faunu a ochranu prírody, ktorej treba venovať väčšiu pozornosť.

Ako sme už spomenuli územie obce prešlo v minulosti zložitým geologickým vývojom Štiavnické vrchy a Vtáčnik patria medzi mladovulkanické pohoria, ktoré sa tvorili v mladších treťohorách. Obec začleňujeme do celkov Štiavnické vrchy, Vtáčnik a Žiarska kotlina.

Flóra a fauna

V území obce nachádzame vysoký podiel lesov, ktoré z celkovej rozlohy obce a z hľadiska využitia krajiny tvoria až 86 % z celkovej plochy rozlohy a to spolu 1274,2 ha. Z hľadiska *potenciálnej prirodzenej vegetácie*, ktorá by sa na území za súčasných klimatických, edafických a hydrologických pomerov vytvorila bez zásahu človeka, môžeme na území obce v zmysle Michalka a kol. (1986) vyčleniť viaceré spoločenstvá. V okolí rieky Hron a potoka Richňava by sa vytvorili lužné lesy nížinné (*Ulmenion*). Najväčšiu časť územia Richňavskej doliny a svahov Vtáčnika by pokrývali dubovo-hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae-Carpinenion betuli*) a bukové lesy kvetnaté (*Eu-Fagenion*). Vo vrcholových polohách pohorí na južnej hranici územia obce by potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvorili bukové kvetnaté lesy podhorské (*Fagenion*). *Reálnu vegetáciu* pozdĺž potokov a riek, ktorú ovplyvňujú povrchové záplavy alebo podmáčajú podzemné vody, tvoria na území obce lužné lesy horská a podhorské (*Almenion glutinoso-incanae*). V súčasnosti lesy spravuje Lesný odštepňný závod Žarnovica a Urbárske pozemkové spoločenstvo.

Najväčšie zastúpenie na rozlohe cca 271, 4 ha majú trvalé trávne porasty, menšie zastúpenie orná pôda (2%) s rozlohou 21,8 ha. Poľnohospodárska pôda je v súčasnosti využívaná ako pasienky pre chov hovädzieho dobytku, oviec a v súčasnosti je obhospodarovaná spoločnosťami Agroján s. r. o. a Farma Boroš s. r. o.. Poľnohospodársku

pôdu dopĺňajú záhrady (23,6 ha) a ovocné sady (0,8 ha), ktoré obhospodaruje domáce obyvateľstvo. Menšiu časť (3 %) zaberajú zastavané plochy a nádvorá a to na rozlohe 51,2 ha. Vodné plochy majú zastúpenie tiež rovnaké (3%). Zaberajú cca 46,7 ha. Miestny úsek rieky Hron i Voznický rybník obhospodaruje MO SRZ Žarnovica. Richňavský potok spravujú Lesy SR. Štruktúru nepoľnohospodárskej pôdy dopĺňajú ostatné plochy s rozlohou 18,3 ha. (1%).

Lesné porasty spolu s faunou a flórou patria k najvýznamnejším zložkám životného prostredia.

V bylinnej synúzii sa charakteristicky uplatňujú nitrofilné a hygrofilné druhy. Z drevín sa v tomto biotope vyskytujú: jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), vřba krehká (*Salix fragilis*), baza čierna (*Sambucus nigra*) v podraсте sú to: kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), záružlie močiarne (*Caltha palustris*) krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), slezinovka striedavolistá (*Chrysosplenium alternifolium*) a iné.

Vo vyšších polohách v podhorskom a horskom stupni vo výške nad 300 m n. m. sú veľkoplošne rozšírené bukové kyslomilné lesy podhorské (*Luzulo-Fagion*). Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, pri podhorských bučinách s chýbajúcim alebo slabo vyvinutým krovinovým poschodím. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokryvnosť bylinnej vrstvy do 15 %. Z drevín sú najrozšírenejšie: buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*) a dub letný (*Quercus robur*). Z bylín sú to: ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria Bulbifera*), jačmienka európska (*Hordelymus europaeus*) a iné.

Na kamenných valoch okolo polí a lúk, lemujúc okraje lesných porastov a poľné cesty sa vyskytujú trnkové a lieskové kroviny (*Ligustro-Prunetum*), ktoré predstavujú sukcesné štádiá pri prechode k lesu Z drevín prevládajú javor poľný (*Acer campestre*), drieh obyčajný (*Cornus mas*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), V bylinnom poschodí trebul'ka lesná (*Anthriscus sylvestris*), mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), jahoda drúzgavicová (*Fragaria moschata*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*) a iné (Stanová, Valachovič, 2002).

Živočíšstvo

Z hľadiska **zoogeografického začlenenia** v rámci terestrického biocyklu, patrí územie obce do provincie listnatých lesov – podkarpatský úsek. Podľa limnického biocyklu patrí územie do pontokaspickej provincie – podunajského okresu – stredoslovenská časť (Hensel, Krno, 2002).

Na území obce Voznica z veľkej časti prevažuje **fauna listnatých lesov**. Z veľkých cicavcov, ktoré zahrňujú celú škálu poľovnej zvery, sú to najmä jeleň obyčajný stredo európsky (*Cervus elaphus hippelaphus*) a srnec hôrny (*Capreolus capreolus*). Z introdukovaných druhov sa tu vyskytuje muflón obyčajný (*Ovis musimon*). V poli a okrajoch lesa žijú zajac poľný (*Lepus europaeus*), jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*) a syseľ obyčajný (*Spermophilus citellus*). Osobitú pozornosť si zasluhuje naša najväčšia mačkovitá šelma – rys ostrovid (*Lynx lynx*). V starších porastoch sa zriedkavo vyskytuje mačka divá (*Felis silvestris*), viac jazvec obyčajný (*Meles meles*) a sviňa divá (*Sus scrofa*). Z drobných cicavcov je to viac hmyzožravcov, konkrétne piskor obyčajný (*Sorex araneus*), Piskor malý (*Sorex minutus*), plch hôrny (*Dryomys nitedula*) a plch záhradný (*Eliomys quercinus*). Zvláštnu pozornosť si zasluhuje jedenásť druhov netopierov a v Hrone žijúca vydra. Pernatá zver je zastúpená myšiakom hôrnym (*Buteo buteo*), sokolom myšiarom (*Falco tinnunculus*), krkavcom čiernym (*Corvus corax*), kavkou obyčajnou (*Corvus monedula*), sojkou obyčajnou (*Garrulus glandarius*), bocianom bielym (*Ciconia ciconia*) a ďalšími inými druhmi. Zoografickú pestrosť charakterizuje aj veľký počet plazov, žiab,

rýb a hmyzu. Pozornosť si zasluhujú zriedkavé alebo chránené druhy, a to salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*) čmele, mravce a viaceré iné druhy (Gašparík, 1992).

1.3.1 Geologické a geomorfologické pomery

Územie **obce Voznica** z geomorfologického hľadiska začleňujeme do celkov Štiavnické vrchy, Vtáčnik a Žiarska kotlina.

Riešené územie z **hľadiska geomorfologického členenia** patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty a do oblasti Slovenské stredohorie, celku Štiavnické vrchy. Prevažná časť riešeného územia spadá do podcelku Hodrušská hornatina. Iba pás na nive rieky Hron do podcelku Slovenská brána. Obec Voznica leží na juhozápadných svahoch Štiavnických vrchov po ľavej strane Hrona, v Žarnovickom prelome.

Územie obce Voznica prešlo v minulosti zložitým **geologickým vývojom**. Štiavnické vrchy a Vtáčnik patria medzi mladovulkanické pohoria, ktoré sa tvorili v mladších treťohorách. Vtedy došlo k rozsiahlej sopečnej činnosti. Bolo vyvrhnuté množstvo lávy a popolov. Vo výronoch viacerých sopiek sa striedajú tmavé andezity s belšími kremičitanmi, trachytmi, ryolitmi, čadičmi a tufmi. Výrony lávy tuhnutím pukali a cez tieto trhliny sa dostali na povrch pramene, z ktorých sa usadzovali minerálie, prípadne ďalšou sopečnou činnosťou sa dostávali na povrch rudné žily.

Najmohutnejšou a najdôležitejšou časťou geologického vývoja územia bola druhá andezitová fáza, počas ktorej vznikla hlavná masa pohorí obklopujúcich obec. Zakončenie tejto sopečnej fázy sprevádzala silná povulkanická činnosť, ktorá spôsobila aj vznik polymetalických rudných žíl z horúcich roztokov. Pohorie Vtáčnik, ktoré tvorí severozápadnú hranicu obce, je budované prúdmi biotiticko-amfibolicko-pyroxenických andezitov.

Na juhovýchod od údolia Hrona sa rozprestierajú Štiavnické vrchy, ktoré sú našim najväčším sopečným pohorím a majú aj najzložitejšiu stavbu, lebo sú v nich vo veľkom množstve zastúpené všetky typy sopečných hornín. Na území obce sú zastúpené hlavne biotiticko-amfibolicko-pyroxenické andezity, menej už intrúzie ryolitových porfýrov.

Údolie rieky Hron sa na rozdiel od pohorí vytváralo neskôr, v štvrtohorách. S postupným zarezávaním dolín a tvorbou fluvialnych terasových akumulácií Hrona sa kotliny vymodelovala do približne takej podoby, akú poznáme dnes. Pozdĺž toku Richňavského potoka sa akumulovali piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a horských potokov a pri jeho ústí hlavne štrky a piesčité štrky stredných terás. Pozdĺž toku Hrona sa usadili litofaciálne nečlenené nivné hliny. Proces ukladania riečnych sedimentov pokračuje dodnes a Hron kvôli svojim náplavám rozširuje koryto doľava (Lukniš a i. 1972).

Nivu rieky Hron v obci z geomorfologického hľadiska zaberá Žiarska kotlina, ktorá je na okrajoch obmedzená zlomami. Rieka Hron vyplnila kotlinu svojimi náplavami a vytvorila široké riečne nivy a terasy. Kotlina má malú vnútornú výškovú členitosť. Na okrajoch lemujúcich pohorí sa nachádzajú náplavové kužele.

1.3.2 Reliéf

Reliéf riešeného územia je značne rozmanitý, s výskytom mnohých foriem reliéfu. Rovinný reliéf ma úzka niva Hrona, pahorkatinný reliéf má pás nižšieho plošinného predhoria medzi zastavaným územím a vrchovinou. Väčšina riešeného územia má vrchovinový reliéf. V rámci celku Štiavnických vrchov samostatne sa v obci vyčleňuje

podcelok Hodrušská hornatina a v geomorfologickom celku Vtáčnik podcelok Raj. V celku Žiarska kotlina územie obce Voznica zasahuje do časti Žarnovické Podolie.

1.3.3 Pedologické pomery

Najrozšírenejším pôdnym typom sú kambizeme, ktoré prevládajú hlavne v hornatých častiach. Prevažne zalesnený povrch chotára tvoria **ryolity a ryodacity**. Stredná časť chotára je odlesnená, inde rastie buk, dub, borovica. Má **hnedé lesné pôdy**.

Z pôd sa v oblasti územia obce vyskytujú:

- na pravom brehu Hrona **kambizeme** typické nasýtené až kyslé, so sprievodnými a lokálnymi rankrami a kambizeme pseudoglejovými. Pôdny substrát v tejto časti tvoria skeletnaté zvetraliny nekarb. hornín. Pôdy sú slabo kyslé až kyslé pôdy, zrnitostne stredne ťažké až ľahké, stredne hlboké až hlboké pôdy.
- v nive Hrona **fluvizeme** typické so sprievodnými glejovými a arenickými fluvizemami. Pôdny substrát tvoria nekarbonátové aluviálne sedimenty. Pôdy sú zrnitostne stredne ťažké až ťažké i ľahké, pôdna reakcia slabo kyslá. Prevažne sú to hlboké pôdy vyskytujúce sa v nivách vodných tokov.
- na ľavom brehu Hrona **kambizeme** dystrické a kambizeme typické, kyslé, so sprievodnými a lokálnymi rankrami. Pôdny substrát tvoria zvetraliny kyslých hornín. Pôdy sú kyslé až výrazne kyslé (oligobázické), zrnitostne stredne ťažké až ľahké, často značne skeletnaté, prevažne stredne hlboké až plytké.

Poľnohospodárska pôda všeobecne je strednej až nízkej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje nízke až najnižšie hodnoty (7 až 9 ojedinele 6 v 10- stupňovej stupnici).

1.3.4 Klimatické pomery

V skúmanej oblasti klimatické pomery predstavujú dynamický krajinný prvok, ktorý sa vyznačuje veľkou priestorovou a časovou premenlivosťou. Územie je výrazne ovplyvnené oceánskymi a kontinentálnymi vzdušnými masami, rôznorodou členitosťou povrchu a nadmorskou výškou. Predmetné územie patrí do európsko-kontinentálnej oblasti mierneho pásma s oceánskym vzduchom, ktorý sa transformuje na kontinentálny. Popri prúde oceánskeho vzduchu je tu i južné prúdenie od Stredomoria, prinášajúce výdatnejšie zrážky najmä na jeseň a na jar, ako aj arktického vzduchu, ktorý prináša ochladenie najmä v zimných mesiacoch. Podľa klimaticko-geografických typov patria najnižšie položené časti v kotline do teplej klimatickej oblasti, okrsku teplého, mierne vlhkého, s chladnou zimou. Klíma je tu charakterizovaná teplou kotlinovou klímou s dlhým teplým letom, krátkym prechodným obdobím s mierne teplou jarou a jeseňou a krátkou chladnou zimou (Atlas Slovenska, 2020).

V okolí Hrona prevláda teplá až mierne chladná horská klíma s ročným úhrnom zrážok 600–900 mm. Priemerné teploty v okolí Hrona sa pohybujú okolo 8 °C. Vyššie klesajú a na severozápadnej časti dosahujú len okolo 5 °C. Oblasť Hrona patrí medzi oblasti s komplikovanými veternými pomermi (Zdroj: SHMÚ Sliač, 2020). Hornatinová časť riešeného územia patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku mierne teplého, mierne vlhkého a vrchovinového.

V priebehu roka je najteplejším mesiacom júl s priemernou mesačnou teplotou vzduchu 18,1°C a viac v priemere v 60 dňoch a na 30°C a viac v priemere v 12 dňoch. V horúcich letách vystupujú absolútne maximá teploty vzduchu až na 38°C. Priemerná

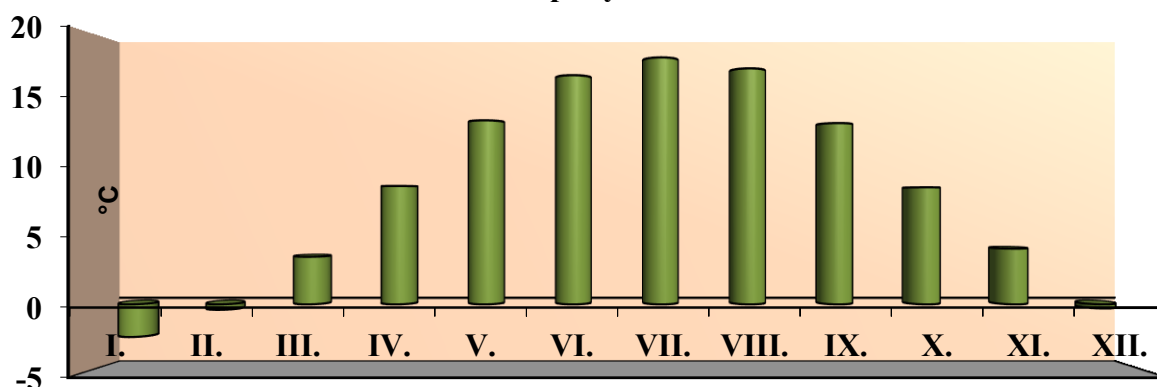
teplota vzduchu vo vegetačnom období je 14°C. Minimálna teplota vzduchu klesá pod 0°C v priemere v 118-tych a maximálna teplota vzduchu v priemere v 20-tych dňoch. Teplotu vyššiu ako 15°C má sto dní v roku. Priemerný počet letných dní s teplotou vyššou ako 25°C je päťdesiat. Priemerný počet ľadových dní s maximálnou teplotou – 0,1°C a nižšou je viac ako tridsať (SHMÚ, Sliac, 2020). Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu v °C dokumentuje tab. 1. a graf 1.

Tabuľka č. 1: Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu v °C.

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
°C	-2,4	-0,4	3,5	8,7	13,2	16,8	18,1	17,3	13,3	8,6	4,1	-0,3	8,4

Zdroj: Kol. autorov: SHMÚ Sliac, 2020

Graf číslo 1: Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu v °C

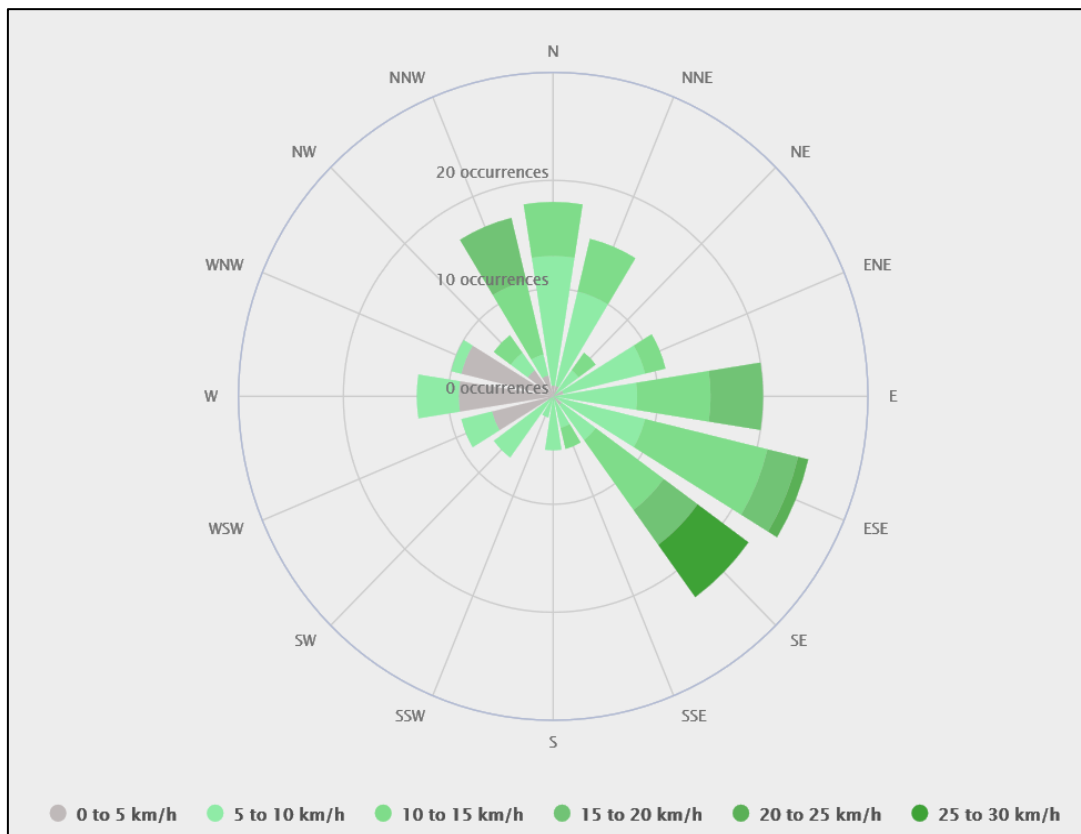

Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2020

S teplotou vzduchu úzko súvisí aj relatívna vlhkosť vzduchu. Najvyššia relatívna vlhkosť je v zimných mesiacoch, kedy prevláda západné alebo severozápadné prúdenie vzduchu. Najnižšia vlhkosť je v letných mesiacoch jún a júl. Vzhľadom na kotlinový charakter a otvorenosť územia, je lokalita pomerne dobre vetraná, čo je priaznivé z hľadiska rozptylu znečisťujúcich látok.

Oblasť Voznice patrí medzi oblasti s komplikovanými veternými pomermi. Čo sa týka veterných pomerov v členitom reliéfe danej krajiny je prúdenie vzduchu rôznorodé. Závislé je najmä na expozícii a sklonitosti svahov.

V ročnom priemere prevláda vietor totožný so smerom vyznačeného Richňavského údolia, prípadne svahu. Vpádom novej studenej vzduchovej hmoty sa vyskytujú v doline silné padavé vetry, ktoré majú niekedy ničivé účinky v lesných porastoch. Najčastejšie prichádzajú na začiatku jari a najmenej na konci leta. V údolných záveterných lokalitách sa priemerné ročné rýchlosti vetra pohybujú v rozsahu 1-1,5 m/s a zastúpenie slabého prúdenia vzduchu s priemernými rýchlosťami do 2 m/s je až 80%. Najväčšia veternosť je vo vrcholových polohách kopcov, v ktorých priemerné ročné rýchlosti vetra sa pohybujú v rozsahu 3-3,5 m/s a slabé prúdenia vzduchu s priemernými rýchlosťami do 2 m/s sa vyskytuje v priemere v 50%-nej častosti. Oblačnosť a slnečný svit závisí tiež od ročného obdobia a mesiaca. Prízemné inverzie o vertikálnej hrúbke do 100 metrov sa vytvárajú najmä v údolí predmetného územia. Prízemné inverzie sa vyskytujú prevažne od večernej do skorej dopoludňajšej doby. V priemere v 35 dňoch sa v najnižších polohách vyskytujú celodenné prízemné inverzie. Najväčšiu početnosť v 65 –70% zastúpení vykazujú inverzie slabej intenzity, pri ktorých sú pahorkatinné polohy oproti dolinám teplejšie o 0 – 2°C (vid'. obrázok 3)(SHMÚ, Sliac, 2020).

Obrázok 3 Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

Hmly sa vytvárajú prevažne v jesennom a zimnom období. Najviac oblačnosti sa vyskytuje v novembri až januári. V júli až septembri je pokrytie oblohy oblačnosťou menej ako 5% a tým sa v tomto období vyskytuje najmenej, v priemere len 4 – 5 zamračených dní (SHMÚ, Sliac, 2020).

1.3.5 Hydrologické pomery

Z hydrologického hľadiska sa skúmané územie zaraďuje do povodia rieky Hron. Riečnu sústavu možno klasifikovať ako elementárnu, nesie všetky znaky nevyvinutosti. Povodie Hrona sa v súčasnosti využíva na splav vodáckych základní. Hydrologicky riešené územie patrí k veľkým slovenským riekam- tok II. radu s celkovou dĺžkou 284 km a plochou povodia 5 464,5 km². Pre Hron je charakteristický snehovodažďový typ režimu odtoku s vysokou vodnosťou vo februári až v apríli s minimálnymi vodnými stavmi v septembri. Pravý breh Hrona tvorí hranicu riešeného územia. Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náleží Hron do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Najväčším prítokom rieky Hron je Richňavský potok. Následne na území obce z ľavej strany priberá prítok Suchá Voznica a ostatné menšie vodné potôčiky (vodné toky IV. rádu). Úsek Siakov hôrka nad obcou odvodňuje niekoľko malých jarčiekov (vodné toky III. rádu) tečúcich priamo do Hrona. Mohutný prúd vody priteká z Voznickej dedičnej štôlne a priamo vteká do Hrona ako jeho ľavý prítok.

Zo stojatých povrchových vôd sa v obci nachádza rybník, ktorý vznikol už začiatkom 18. storočia. Nachádza sa v severnej časti obce Voznica. Vznikol ako významný vodohospodársky systém v roku 1774 ako „Alter Fisch Teich“ (vid' obrázok 5). Jeho vody ale neslúžili na pohon banských a úpravníckych zariadení, ale dodnes slúžia na chov rýb.

Zaberá plochu 3,2 ha a v súčasnosti sa oň stará miestna organizácia rybárskeho zväzu. V podloží sa doposiaľ nezistili žiadne významnejšie zásoby podzemných vôd.

Z minerálnych a termálnych prameňov sa v obci Voznica nachádza Vrt R-3, ktorý je lokalizovaný v údolí potoka Richňava, asi 6 km juhovýchodne od obce. Celková hĺbka vrtu je 700 m a minerálnu vodu zachytáva v hĺbke 640 – 690 m. Výdatnosť vrtu na ústí je 250 l/min. Voda je charakterizovaná ako prírodná, slabo mineralizovaná, síranovo-hydrouhličitanová, vápenato-horečnatá, uhličitá voda, vlažná, hypotonická a zatiaľ sa v obci nevyužíva. Na území obce sa nachádza viacero prameňov a studničiek, ktoré v letnom období ponúkajú príjemné osvieženie. Medzi najnavštevovanejšie patrí studnička Gabrielka v Richňavskej doline a studnička Muntloch, ktorá sa nachádza nad portálom štólne cisára Jozefa (viď. obrázok 4).

Zdroj: <https://www.facebook.com/ObecVoznica/photos/pcb.1732000313606752/1731977506942366>

Obrázok 4 Horská studnička Muntloch, ktorá sa nachádza nad portálom štólne cisára Jozefa.

Zdroj: <https://www.facebook.com/ObecVoznica/photos/pcb.1732000313606752/1731978290275621>

Obrázok 5 Voznický rybník

Zdroj: <https://www.facebook.com/ObecVoznica/photos/pcb.1732000313606752/1731978290275621>

Obrázok 6 Miestny potok pretekajúci územím obce Voznica

1.3.6 Starostlivosť o životné prostredie a o ochranu životného prostredia

Stanovenie zraniteľnosti jednotlivých zložiek životného prostredia (ŽP) vyplýva z ich environmentálnej citlivosti (prirodzenej náchylnosti na deštrukciu) environmentálnej významnosti (súčasná kvalita a tiež jedinečnosť v danom priestore), ktoré sa takto konfrontujú s prípadným pôsobením nového stresového faktora. Obec Voznica sa v starostlivosti o ŽP riadi podľa Zákona NR SR č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí, ktorý

ustanovuje dodržiavať zásady ochrany ŽP a povinnosti pre právnické a fyzické osoby chrániť a zlepšovať stav ŽP a to v princípoch trvalo udržateľného rozvoja.

Obec sa snaží dodržiavať aj zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, kde legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v území. Zákon vymedzuje druhovú a územnú ochranu drevín. Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny.

Sústavu NATURA 2000 podľa našej národnej legislatívy tvoria teda 2 typy území:

- *chránené vtáčie územia* - osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch;
- *územia európskeho významu* - osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch, (pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území) (Berntanová, Čuka, Ruml, 2003).

Územie štátnej ochrany prírody v obci Voznica môžeme z hľadiska veľkosti rozdeliť na veľkoplošné a maloplošné. Veľkoplošným chráneným územím v obci Voznica je CHKO Štiavnické vrchy, ktoré zaberá plochu od južnej hranice územia obce až po brehy Hrona. Celkovo sa rozkladá na ploche 77 630 ha a zaberá 6 okresov. Za CHKO bolo územie vyhlásené v roku 1979 z dôvodu ochrany a zveľaďovania prírody v nadväznosti na cenné pamiatky vývoja techniky (viď. obrázok 8).

K maloplošným chráneným územiam patrí v obci Prírodná rezervácia Kojatín. Rozprestiera sa v Richňavskej doline, vo východnej časti územia. NPR Kojatín bola vyhlásená v roku 1997 a jej rozloha je 68,63 ha. V oblasti platí V. stupeň ochrany. Predmetom ochrany tohto územia sú prirodzené lesné a xerothermné spoločenstvá.

V Richňavskej doline pri horárni na lokalite Slavkov sa nachádza chránený strom sekvojovec mamutí (*Sequoiadendron giganteum*). Jedná sa o vzácny výskyt introdukovanej dreviny v extraviláne obce. Táto drevina svojim mohutným vzrastom tvorí dominantu voľného priestranstva. Strom má vedecký, estetický a krajinnársky význam.

Zdroj: <https://www.facebook.com/ObecVoznica/photos/pcb.1732000313606752/1731978290275621>

Obrázok 7 Sekvojovec mamutí (*Sequoiadendron giganteum*).

Obrázok 8 CHKO Štiavnické vrchy

Samotnou kategóriou v rámci ochrany prírody sú lokality Natura 2000, ktoré zahŕňajú územia európskeho významu a chránené vtáčie územia. Na území obce Voznica sa v Štiavnických vrchoch rozprestiera územie európskeho významu Hodrušská hornatina,

ktorá svojou rozlohou na ploche 10 267 ha zasahuje do územia obcí Brehy, Čajkov, Dekýš, Dolné Divičany, Dolné Hámre, Horné Devičany, Kopanice, Pukanec, Rudno nad Hronom, Rybník, Tekovská Breznica, Uliská, Voznica a Vysoká. Predmetom ochrany sú živočíšne druhy ako napr. plocháč červený (*Cucujus cinnamberinus*), kunca žltobruchá (*Bombina variegata*) a iné.

Hodnotením stavu ovzdušia sa obec riadi pokynmi príslušného orgánu štátnej ochrany ovzdušia pre malé zdroje znečistenia v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzdušia. Kvalita ovzdušia na území katastra je z ekologického a environmentálneho hľadiska najviac negatívne ovplyvňovaná produkciou tuhých látok a plyných emisií z výfukových plynov z automobilov cestnej premávky, resuspenziou tuhých častíc z dopravy (oder pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest a pod.), veternou eróziou z nespevnených povrchov a najviac z domácich lokálnych vykurovacích systémov na tuhé palivá (hlavne domáce kúreniská). Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív. Preto sa očakáva, že tento zdroj emisií tuhých znečisťujúcich látok v najbližších rokoch bude výrazne narastať. Taktiež najväčšej miere na znečistení ovzdušia sa podieľajú tuhé prachové častice PM10. Lokálne znečistenie ovzdušia sa v Banskobystrickom kraji meria na meracích staniciach v Banskej Bystrici a v Žiari nad Hronom. Pre uvedené oblasti riadenia kvality ovzdušia KÚŽP v Banskej Bystrici vypracoval Programy na zlepšenie kvality ovzdušia podľa § 11 ods.2 zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov. Kvalita životného prostredia v obci Voznica je z hľadiska čistoty ovzdušia optimálna.

1.4 Demografická charakteristika

1.4.1 Obyvateľstvo

Zmeny hospodárstva a následne celej spoločnosti sú ovplyvňované predovšetkým transformáciou ekonomiky. Zúženie ekonomickej základne na vidieku v dôsledku koncentrácie priemyselnej výroby spôsobuje odliv hlavne mladého vidieckeho obyvateľstva. Nielen počet obyvateľov, ale aj domov sa v obci v minulosti mnohokrát menil. Na zmeny pôsobili rôzne vonkajšie činitele ako napr. vojnové obdobie, nezamestnanosť, sťahovanie obyvateľov vidieka do miest za prácou, ubytovaním, socializácia poľnohospodárskej pôdy, upadajúca vybavenosť obcí službami, vymieranie staršej populácie obyvateľstva a pod. Demografický vývoj obyvateľstva obce Voznica podľa záznamov má nerovnomerný vývoj. Prvý súpis obyvateľov obce sa začal v období Uhorska v roku 1869. V tomto roku mala obec Voznica 430 obyvateľov. Pri poslednom sčítaní v roku 2011 mala obec spolu 670 obyvateľov. Toto sčítanie bolo zrealizované metódou samosčítania a boli ním zisťované demografické, sociálne a kultúrne charakteristiky obyvateľstva a tiež niektoré vybrané ukazovatele o bytovom a domovom fonde a tiež o vybavenosti domácností niektorými predmetmi dlhodobej spotreby. Počet obyvateľov v obci Voznica dokumentuje Tabuľka č. 2.

Tabuľka č. 2: Počet obyvateľov v obci Voznica v rokoch 2015 – 2019

Názov obce / rok	2015	2016	2017	2018	2019
Voznica	643	637	651	647	643

Zdroj:

[http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7101rr/Po%C4%8Det%20obyvate%C4%BEov%20pod%C4%BEa%20pohlavia%20-%20obce%20\(ro%C4%8Dne\)%20%5Bom7101rr%5D](http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7101rr/Po%C4%8Det%20obyvate%C4%BEov%20pod%C4%BEa%20pohlavia%20-%20obce%20(ro%C4%8Dne)%20%5Bom7101rr%5D)

Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2020

Z výpovede tabuľky môžeme sa dočítať, že za posledné obdobie má obyvateľstvo vyváženú tendenciu. Obec Voznica sa snaží udržať funkciu bývania. Výraznou mierou pribudli v obci aj nové obytné domy a nájomné byty. Dôvody výstavby boli a aj sú v obci rôznorodé – motivácia obyvateľstva mladších vekových kategórií pre život v obci, získanie kapitálu predajom pozemkov, posilnenie rozvoja ľudského potenciálu v obci, následkom čoho je obohatenie kultúrno-spoločenského života a posilnenie celkovej základne danej obce. V roku 2019 v obci žilo spolu 643 obyvateľov.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva dokumentujú tabuľky č. 3 a č. 4.

Tabuľka č. 3: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva – muži v rokoch 2010 – 2019

OBEC	2015	2016	2017	2018	2019
Voznica	312	309	321	316	319
SPOLU MUŽI	312	309	321	316	319

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/TMIWebSK/TMIWebLogin.aspx>

Vypracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková

Z tabuľky č. 3 vidieť, že počet mužov v roku 2015 tvorilo spolu 312 mužov. V roku 2019 v obci žilo spolu 319 mužov .

Tabuľka č. 4: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva – ženy v rokoch 2010 – 2019

OBEC	2015	2016	2017	2018	2019
Voznica	328	323	332	330	330
SPOLU ŽENY	328	323	332	330	330

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/TMIWebSK/TMIWebLogin.aspx>

Vypracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková

Z tabuľky č. 3 a č. 4 môžeme vidieť, že populácia žien má za posledných deväť rokov prevahu nad mužmi. V roku 2015 v obci žilo spolu 328 žien a v roku 2019 žilo spolu 330 žien. Tu môžeme vidieť, že celkovo v obci sa populácia obyvateľov výrazne za posledných päť rokov nezmenila.

1.4.2 Dynamika obyvateľstva

Medzi základné demografické ukazovatele patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a mechanickým pohybom. Dynamiku obyvateľstva v obci Voznica v rokoch 2015 – 2019 dokumentuje tab. číslo 5.

Tabuľka č. 5: Dynamika počtu obyvateľov v obci Voznica v rokoch 2015 – 2019

Obec Voznica	Rok		2015	2016	2017	2018	2019
	Prirodzený	narodení	4	7	2	4	5
	Pohyb	zomrelí	11	12	7	13	3
	Prirodzený		-7	-5	-5	-9	2
	Prírastok						
	Mechanický	prist'ahovaní	15	7	31	12	16
	Pohyb	odsť'ahovaní	18	10	5	10	15
	Migr. saldo		-3	2	6	2	1
	Celk. prírastok		-8	2	1	-7	3
	Poč. obyvateľov		643	637	651	647	643

Zdroj:

[http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7103rr/Preh%C4%BEdad%20pohybu%20obyvate%C4%BEstva%20-%20obce%20\(ro%C4%8Dne\)%20%5Bom7103rr%5D](http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7103rr/Preh%C4%BEdad%20pohybu%20obyvate%C4%BEstva%20-%20obce%20(ro%C4%8Dne)%20%5Bom7103rr%5D)

Spracovala: RNDr. Anna Štefanková, 2020

Pri pohľade na prirodzený prírastok (Tab. 5) vidieť, že v roku 2019 sa v obci narodilo spolu 5 detí, čo je najviac od roku 2017. V obci v roku 2019 zomreli v obci iba 3 občania. Najmenej za posledných päť rokov. Celkový prirodzený prírastok v roku 2019 dosiahol hodnotu 3. Do obce sa v roku 2017 najviac ľudí prist'ahovalo a to spolu 31 osôb. V roku 2018 do obci prišlo bývať spolu 12 obyvateľov a v roku 2019 spolu 16 obyvateľov. Môžeme vidieť, že prílev obyvateľov do obce nezoslabil a tento trend si obec snaží udržať. V roku 2019 sa z obci vyst'ahovalo spolu 15 osôb. Migračné saldo v roku 2019 vykazuje kladnú hodnotu 1.

1.4.3 Veková a pohlavná štruktúra

Veková štruktúra obyvateľstva sa vyjadruje aj zaradením obyvateľstva do vekových skupín prostredníctvom biologických, hlavných, produktívnych a vekových skupín (Mládek, a i., 2006).

Pri vekovej a pohlavnej štruktúre sa zdôrazňuje pritom prepojenosť pohlavnej a najmä vekovej štruktúry s jednotlivými zložkami demografickej dynamiky. Tieto zložky sa navzájom kauzálne ovplyvňujú. Zastúpenie jednotlivých vekových skupín v populácii v súčasnosti je výsledkom pôsobenia vyššie uvedených procesov prirodzeného pohybu a zároveň nepriamo procesov, ktoré ich ovplyvňujú (Jurčová, 2003). Tabuľka 6 sprehľadňuje vekovú štruktúru v obci Voznica.

Tabuľka č. 6: Veková štruktúra v obci Voznica v roku 2019

Veková štruktúra obyvateľstva obce Voznica	Spolu Stav k 31.12.2019
0 - 10	58
11 - 20	67
21 - 30	90
31 - 40	101
41 – 50	98
51 - 60	83
61 - 70	90
71 - 80	35
81 - 90	20
91 - 100	1
100+	0
Nezistený vek	0
Spolu	643

Zdroj:

http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7006rr/Vekov%C3%A9%20skupiny%20-%20obce%20%5Bom7006rr%5D

Spracovala: RNDr. Štefanková Anna (2020)

Z demografickej analýzy týkajúcej sa vekovej štruktúry obyvateľstva v obci Voznica za rok 2019 sme zistili, že v obci vo veku od 0-10 rokov žije spolu 58 detí, vo veku od 11- 20 spolu 67 mládeže, vo veku od 21- 40 spolu 191 osôb v produktívnom veku, vo veku od 41 – 60 spolu žije vo Voznici 181 obyvateľov, v dôchodkovom veku od 61 – 90 rokov žije spolu v obci 145 obyvateľov a v obci sa dožil veku 96 rokov iba 1 obyvateľ. Stav obyvateľstva čo sa týka veku je v obci vyrovnaný medzi mladými ľuďmi a staršími obyvateľmi. Súčasný stav obyvateľov je ovplyvňovaný meniacimi sa ekonomickými a sociálnymi podmienkami. V obci Voznica žije spolu 643 obyvateľov (stav k 31.12.2019).

1.4.4 Národnostné zloženie obyvateľstva

Obec Voznica nie je národnostne homogénna, nakoľko ku slovenskej národnosti sa v roku 2019 hlásilo spolu 625 ľudí (97,3 %), k poľskej národnosti 1 obyvateľ (0,1%), k nezistenej národnosti patrilo spolu 17 osôb (2,5%). V obci žije najviac obyvateľov slovenskej národnosti.

Tabuľka č. 7: Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a národnosti (stav k 31.12.2019).

Národnosť	Spolu	%
Slovenská	625	97,3
Poľská	1	0,1
Nezistená	17	2,5
Spolu	643	100,00%

Zdroj: KŠÚ SR, 2020

Spracovala: RNDr. Štefanková Anna (2020)

1.4.5 Zamestnanosť

Medzi dôležité demografické ukazovatele môžeme zaradiť zamestnanosť obyvateľstva. V minulosti ľudia žijúci v obci boli prevažne samostatní v každej osade, kde sa spravidla vyskytovalo niekoľko remeselníkov, väčší počet robotníkov a hospodárov. V prevažnej miere boli v minulosti obyvatelia zamestnaní ako drevorubači v lesníctve a ako včelári a poľnohospodári. Bývajúcce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia a dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva najviac využívalo a aj naďalej využíva možnosť zamestnať sa v oblasti priemyselnej výroby, v doprave, vo verejnej správe, vo veľkoobchode a v maloobchode, niektorí obyvatelia sa venujú aj oprave motorových vozidiel, lesníctvu a pracujú v stavebníctve alebo podnikajú v rôznych iných oblastiach.

V súčasnosti výrazný vplyv na obyvateľstvo má priemyselná výroba. Bývajúcce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia a dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva najviac využíva možnosť zamestnať sa v oblasti priemyselnej výroby. Vidiecke obce sú charakteristické nízkym počtom pracovných príležitostí a vysokým percentom dochádzky do zamestnania do okresu, ale aj mimo Slovenska. Priemerne dochádza za zamestnaním, službami a školou vyše 65 % obyvateľov (Interný materiál ÚPSVaR, Banská Štiavnica).

Obyvatelia cestujú za zamestnaním z okolitých obcí do okresného mesta Žarnovica, Žiar nad Hronom a do mesta Nová Baňa, ale i do vzdialenejších a väčších miest akými sú Bratislava, Zvolen, Levice a Banská Bystrica. V okresnom meste Žarnovica k nosným ekonomickým odvetviam patrí strojársky priemysel. Medzi dominantné odvetvia priemyslu v Žarnovici patria: Illichmann Slovakia s.r.o, Neumann Aluminium Fliesspreswerk Slovakia s.r.o, Tubex Slovakia s.r.o, NAFO Žarnovica s.r.o, Metal Craft- Anton Král, Mestský podnik služieb, COOP Jednota Žarnovica s. d., CMK s.r.o, BENY s.r.o, SOU drevárske a ďalšie. V okrese sa uplatnili aj podnikatelia. Vytvorili priaznivé podnikateľské prostredie najmä v domácom prostredí, pracujú ako stolári, murári, domáci remeselníci a pod.

V Novej Bani sa niekoľko rokov vyrábajú stavebné, tepelno-zvukové a protipožiarne izolačné materiály. Na bohatú tradíciu ťažby a spracovania rúd v Štiavnických vrchoch nadväzuje na ťažbu a úpravu zlata a striebra podnik Slovenská banská spoločnosť a.s. v Hodruši-Hámroch, kde sídli aj firma Štiavnické strojárne, ktoré sa zaoberajú výrobou kovových nádob, obalov a plastov. V súčasnosti prevažná väčšina aktívne zamestnaných obyvateľov dochádza za prácou do najbližších miest.

Okres Žarnovica z hľadiska dosiahnutého stupňa industrializácie, ale aj z prevládajúcej orientácie výroby a štruktúry výrobných odvetví možno rozčleniť na niekoľko podcelkov, reprezentovaných jednotlivými obcami.

Z hľadiska územného rozvoja obcí, kde obce disponujú areálmi, zariadeniami i pozemkami, ktoré sú už využívané, alebo sú pripravené pre rozvoj, začína sa rozvíjať stavebnotechnický potenciál. Nakoľko ekonomická štruktúra vo vidieku sa začína diverzifikovať a klesá podiel agrosektoru ako základnej výrobnjej bázy, začínajú sa presadzovať nepoľnohospodárske aktivity ako je cestovný ruch a agroturizmus. Pomerne vysoké percento je orientovaných na technické činnosti. Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese Žarnovica činných v oblasti obchodu, technických činností a priemysle. Pomerne silno sú zastúpené aj subjekty v oblasti stavebníctva.

Mesačnú štatistiku o počte a štruktúre voľných pracovných miest podľa požadovaného vzdelania v okrese Žarnovica zobrazuje tabuľka č. 8.

Tabuľka 8 Štruktúra voľných pracovných miest v mesiaci september 2020 podľa požadovaného vzdelania (vid'. okres Žarnovica).

Štruktúra VPM (prítok v mesiaci) podľa požadovaného vzdelania v SR												
Tabuľka č.26											september 2020	
Územie	Prítok VPM spolu	v tom (stupeň vzdelania)										
		10 - Neukončené základné vzdelanie	11 - Základné vzdelanie	12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie	13 - Stredné odborné vzdelanie	14 - Úplné stredné odborné vzdelanie	15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	16 - Vyššie odborné vzdelanie	17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	nezistené
Banská Štiavnica	108	0	7	11	30	54	0	0	0	6	0	0
Brezno	126	0	9	14	22	68	1	0	1	11	0	0
Detva	66	0	2	55	6	2	0	1	0	0	0	0
Krupina	42	1	3	6	23	2	0	0	1	6	0	0
Lučenec	71	0	7	15	21	16	0	1	1	10	0	0
Poltár	8	0	1	3	3	0	0	0	1	0	0	0
Revúca	125	0	7	3	33	70	1	0	2	9	0	0
Rimavská Sobota	185	1	41	5	19	114	1	2	0	2	0	0
Veľký Krtíš	77	0	2	4	8	56	2	1	0	4	0	0
Zvolen	176	1	19	22	24	104	1	0	1	4	0	0
Žarnovica	26	0	1	0	19	4	2	0	0	0	0	0
Žiar nad Hronom	291	0	141	67	63	4	0	0	1	15	0	0

Zdroj: ÚPSVaR, Žarnovica, september 2020

Najviac subjektov je činných v oblasti stavebníctva, priemyslu a obchodu a obchodných činností. Pomerne vysoké percento je orientovaných na technické činnosti. V priebehu sledovaného obdobia narastá aj počet živnostníkov zameraných na stavebníctvo. Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese Žarnovica činných v oblasti obchodu, technických činností a priemysle. Pomerne silno sú zastúpené aj subjekty v oblasti stavebníctva. Podniky podľa ekonomických činností (NACE) dokumentuje Tabuľka 9.

Tabuľka 9: Podniky podľa ekonomických činností (NACE)

Podniky podľa ekonomických činností (NACE)	2019
Okres Žarnovica	8,6
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	13,8
Priemysel spolu	0,6
Ťažba a dobývanie	12,5
Priemyselná výroba	0,2
Dodávka vody, čistenie a odvod...	0,4
Stavebníctvo	9,3
Veľkoobchod a maloobchod, oprava...	27,2
Doprava a skladovanie	8,0
Ubytovacie a stravovacie služby	4,3
Informácie a komunikácia	2,8
Finančné a poisťovacie činnosti	0,4
Činnosti v oblasti nehnuteľností	3,0
Odborné, vedecké a technické činnosti	11,0
Administratívne a podporné služby	2,8
Vzdelávanie	0,4
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	6,5
Umenie, zábava a rekreácia	0,9
Ostatné činnosti	1,1

Zdroj: www.statistics.sk

1.4.6 Nezamestnanosť

Významným ukazovateľom na trhu práce je i doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. V obci Voznica sa o zamestnanie v mesiaci september 2020 uchádzalo spolu 8 obyvateľov, z toho predstavovalo 6 žien a 2 mužov. Celková miera nezamestnanosti v okrese Žarnovica ku koncu sledovaného obdobia a to v mesiaci september 2020 vykazovala spolu 9,04 %. Uchádzačov o zamestnanie v okrese Žarnovica bolo v tomto mesiaci spolu 1321, z toho predstavovalo spolu 707 nezamestnaných žien, 75 občanov so zdravotným preukazom, ďalej spolu 12 občanov prepustených v rámci HP, z čoho bolo spolu 81 osôb mladistvých s ukončeným vzdelaním strednej školy alebo vysokej školy, z čoho tvorilo spolu 32 absolventov vysokých škôl a 49 mladistvých absolventov stredných škôl. Štruktúru zaradených uchádzačov v mesiaci september 2020 podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania zobrazuje tabuľka č. 10.

Celkový počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v okrese Žarnovica bolo za rok 2019 spolu 12 845 osôb. Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie predstavovalo spolu 1428 osôb za rok 2019. Nezamestnanosť v okrese Žarnovica v roku 2017 predstavovala spolu 7,98 %. Celková nezamestnanosť dnes predstavuje 9,04 %, čo hovorí o tom, že táto nezamestnanosť sa zvýšila celkom o 1,06 % v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.

Tabuľka 10 Evidovaný uchádzači o zamestnanie (stav ku koncu mesiaca september 2020, vid'. okres Žarnovica)

Štruktúra zaradených UoZ (prítok v mesiaci) podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania v SR		september 2020										
Územie	Prítok UoZ spolu	v tom (stupeň vzdelania)										
		10 - Neukončené základné vzdelanie	11 - Základné vzdelanie	12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie	13 - Stredné odborné vzdelanie	14 - Úplné stredné odborné vzdelanie	15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	16 - Vyššie odborné vzdelanie	17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	N/A - neurčené
Krupina	111	0	15	0	33	46	6	1	3	7	0	0
Lučenec	370	17	69	4	92	132	24	1	10	21	0	0
Poltár	105	5	17	0	31	44	3	0	0	5	0	0
Revúca	195	11	57	3	39	56	13	0	6	7	0	3
Rimavská Sobota	497	47	147	6	97	142	17	2	10	29	0	0
Veľký Krtíš	246	5	39	0	86	91	11	1	2	11	0	0
Zvolen	259	1	19	0	45	108	23	1	8	51	2	1
Žarnovica	119	0	10	0	21	55	7	6	5	12	1	2
Žiar nad Hronom	221	3	20	4	48	105	12	0	9	20	0	0

Zdroj: ÚPSVaR, Žarnovica, september 2020

Verejné služby zamestnanosti

Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR Banská Štiavnica- pobočka Nová Baňa pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec Voznica spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce prostredníctvom aktívnych prác trhovej politiky (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne veľakrát zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb.

V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Hlavným faktorom, ktorý priamo ovplyvňuje vývoj pracovnej sily je starnutie obyvateľstva. Na vývoji zamestnanosti a jej zvyšovaní sa v plnej miere podieľa aj pokles nezamestnanosti. Na základe Prognózy vývoja ponuky práce v Slovenskej republike do roku 2020 by mala mať nezamestnanosť v rámci celej SR a v krajoch SR klesajúcu tendenciu. Napriek prognózovaným vývojovým trendom má i obec Voznica potenciál (nielen z pohľadu geografického, ale aj z pohľadu dynamicky sa rozvíjajúcej obce, ktorá sa snaží reagovať na zmeny a potreby obyvateľov), na zvrátenie prognóz a zlepšenie demografického vývoja obyvateľstva a na zlepšenie stavu nezamestnanosti.

1.5 Technická vybavenosť obce Voznica

1.5.1 Domový a bytový fond obce Voznica

Bývanie je uznané ako základná ľudská potreba, ktorá by mala byť uspokojovaná na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti. V štruktúre osídlenia plní obec Voznica primárne obytnú funkciu. Bývanie je zastúpené individuálnym bytovým fondom t. j. rodinnými domami. Objekty rodinných domov majú rôznu vekovú štruktúru taktiež ich kvalita, vybavenosť a technický stav sú rôzne, dá sa povedať, že je to odrazom životnej úrovne obyvateľov. Hlavným dôvodom neobývania domov je vyšší podiel starších objektov. Väčšina tých, ktoré nie sú obývané sa predávajú ako budovy, ktoré podliehajú novej rekonštrukcii, veľa krát ich stav je zlý, pôsobia veľmi negatívne a predajom je predpoklad, že človek ktorý si kúpi dom na rekreáciu, upraví nie len jeho technický stav, ale aj jeho zovňajšok a okolie, čo môže byť veľkým prínosom pre vzhľad obce. Obec Voznica uskutočnila v uplynulých rokoch výrazný posun v oblasti rozvoja bývania a podpory mladých obyvateľov tým, že uskutočnila výstavbu nájomných bytov v obci. Obec i v súčasnej dobe pristupuje k otázke bývania občanov, avšak musí zohľadňovať svoje finančné možnosti. Najhustejšie osídleným miestom je centrálna časť v obci. V obci je vybudovaná pomerne kvalitná infraštruktúra, čo spôsobuje najhustejšie osídlenie (nach. sa tu obchod, plyn, vodovod, cestná sieť, elektrina, kult. dom a iné). Obytná funkcia je rozložená po celom katastri. Okrajové časti v obci predstavujú rozptýlenú individuálnu bytovú zástavbu.

Niektoré časti v obci sú pre sklon terénu nezastavateľné, preto sú ponechané i naďalej ako záhrady alebo neintenzívne využívaná poľnohospodárska pôda (záhrada, pasienka...). V obci sa nachádza aj individuálna bytová výstavba rodinných domov. V budúcnosti je možné predpokladať oživenie dopytu po ďalších a nových bytoch v obci. Takýto predpoklad súvisí so súčasným trendom sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Súčasťou obytnej štruktúry je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. K základným zámerom obce Voznica v oblasti bývania je udržať si existujúcu pozíciu a prípadne rozšíriť viac rozvoj služieb v niektorých zložkách. Úroveň bývania výrazne ovplyvňuje kvalitu života občanov. Je potrebné sa zamerať a postupne odstraňovať zanedbanosť existujúceho, pôvodného, bytového fondu, podporiť opravy a rekonštrukcie existujúcich bytov a domov a pripraviť pozemky na výstavbu rodinných domov pokiaľ v obci bude o takúto formu bývania prejavovaný záujem. Nasledovná tabuľka č. 11 zobrazuje domový a bytový fond.

Tabuľka 11: Domový a bytový fond v obci Voznica

Domový a bytový fond	Stav k 31.12 2011
Domy spolu	203
Trvale obývané domy	195
Neobývané domy	16
Byty spolu	211

Zdroj: Interný materiál OcÚ Voznica, 2020

V roku 2021 sa v rámci Slovenska pripravuje nové sčítovanie obyvateľov, domov a bytov. Aj obec Voznica začína aktívne pracovať na novom sčítovaní obyvateľov, domov a bytov. V obci prebehla prestavba budovy základnej školy na bytový dom v ktorom je dostupných v súčasnosti 10 nájomných bytov (viď. obrázok 9).

Zdroj: OcÚ Voznica, 2020

Obrázok 9 Nový bytový dom v obci Voznica (prestavba ZŠ)

Obec pripravuje novú individuálnu bytovú výstavbu rodinných domov v lokalite Dolné lúky.

Medzi demografické údaje patrí aj vybavenosť obce službami a infraštruktúrne vybavenie.

Vybavenosť obce službami

Vybavenosť obce službami, ako aj celková úroveň infraštruktúry v skúmanej oblasti bola v minulosti v zlom stave. Takmer každej obci chýbalo celé infraštruktúrne vybavenie, až v období 60. rokov sa tento stav začal zlepšovať.

Úroveň bývania v obci Voznica zvýšila elektrifikácia, plynifikácia, nové zariadenia občianskej vybavenosti, obecný hostinec, kultúrny dom, dom smútku, farský úrad, obecná knižnica, materská škola a pod. Dom smútku zobrazuje obrázok 10.

Zdroj: OcÚ Voznica, 2020

Obrázok 10 Dom smútku v obci Voznica

Vybavenosť obce Voznica dokumentuje tabuľka číslo 12.

Tabuľka č. 12: Vybavenosť obce Voznica (stav k 31.11. 2020)

Technická vybavenosť	Obec Voznica/hodnota
kultúrny dom/osvetové stredisko	áno
obecný úrad	áno
pohostinné odbytové stredisko	áno
kino	nie
pekáreň cukroviniek	nie
dom smútku	áno
kostol/kaplnka	áno
farský úrad	nie
cintorín	áno
plyn	áno
vodovod	nie
kanalizácia	áno (dažďová)
základná škola	nie
materská škola	áno
domov dôchodcov	nie
ihrisko	áno
poštový úrad	nie
hasičská požiarna zbrojnica	áno
zberný dvor	nie
bankomat	nie
internet	áno
lekáreň	nie
miestny rozhlas	áno
ČOV	áno
zdravotné stredisko	nie

Zdroj: Obecný úrad Voznica

Spracovala: RNDr. Anna Štefánková, 2020

Technická infraštruktúra v obci

Vodné zdroje

Ochranu vodných zdrojov zabezpečuje zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách, ktorý upravuje jednotlivé typy ochrany.

Plynárenské zariadenia

Plynárenské zariadenia riadi zákon 656/2004 Z. z. o energetike. Podľa vyjadrenia SSP a.s. Bratislava zo dňa 08.11.2006 riešeným územím prechádza časť trasy VTL plynovodu DN 500. Zemné práce v zmysle vyjadrenia požadujú v blízkosti plynárenských zariadení realizovať ručne min. 1,5 m na každú stranu od osi, aby nedošlo k ich poškodeniu. V obci Voznica sa nachádza plynový rozvod avšak na rôznej úrovni, čo vyplýva jednak z dopytu obyvateľov a jednak z charakteru osídlenia. Niektoré domy sú pre nedostupnosť a neekonomickosť pripojenia z plynifikácie vylúčené. V hornej časti obce sa nachádza jedna regulačná stanica plynu. Plynifikácia obce z roku 2000 výrazne prispela k zvýšeniu kvality ovzdušia, pretože v domácnostiach sa prevažne vykurovalo a aj vykuruje samostatne s využívaním kotlov ústredného kúrenia a využívaním iných zdrojov tepla na plyn, drevo, uhlie a pod., pričom dochádza k lokálnemu znečisťovaniu ovzdušia.

Telekomunikačné vedenie a služby

Telekomunikačné vedenie usmerňuje zákon č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách. Riešeným územím prechádza časť miestneho telekomunikačného kábla (MOK) a časť optického kábla. V zmysle zákona akékoľvek zemné práce bližšie ako 1 m od PTZ (v ochrannom pásme 1,5 m) vykonávať ručne, nad trasou PTZ dodržiavať prechádzania ťažkými vozidlami, kým sa nevykoná ochrana proti mechanickému poškodeniu.

Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 70 %, Orange 60 %, O₂ 40 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na internet prostredníctvom vysokorýchlostného internetu od spoločnosti ANTIK, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov. Do budúcnosti sa ráta s rozšírením pokrytia územia obce bezdrôtovým miestnym rozhlasom a bezdrôtovým wi-fi pripojením. V obci nechýba ani klasický, káblový telefónny rozvod.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu tiahne pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súběžne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú. Miestny rozhlas do budúcnosti bude potrebné vybudovať v nových zastavaných častiach územia.

Elektrická sieť

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z Banskobystrického kraja, konkrétne z transformovaná 110/22 kV v Žarnovici. Vzhľadom na vzrastajúcu spotrebu elektrickej energie môžeme konštatovať, že dnešné rozvody prestanú byť postačujúce a bude potrebné ich v obci posilniť a rozšíriť.

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Obec nemá vybudovaný rozvod pitnej vody. V obci sa nachádza niekoľko obecných studní, ktoré prechádzajú výraznou rekonštrukciou a hygienickými opatreniami.

Odkanalizovanie

Odkanalizovanie v obci je zabezpečené prostredníctvom domových čističiek odpadových vôd (ČOV) a septikmi. ČOV sa postupne zavádzajú do každej domácnosti. Domové ČOV riešia čistenie splaškových odpadových vôd z napojených nehnuteľností. Vyčistené vody sú odvádzané do existujúcej dažďovej kanalizácie do recipientu Richňava, alebo cez filtračnú vsakovaciu šachtu do spodných vôd.

Zdravotnícka infraštruktúra

V obci sa nenachádza zdravotnícke zariadenie ani ordinácia praktického lekára. Najbližšie zdravotné stredisko sa nachádza spolu s viacerými lekárňami v meste Žarnovica a v meste Nová Baňa. Lekárska pohotovostná služba sa nachádza v Žarnovici, v Žiari nad Hronom a v Leviciach.

Subjekty a poskytovatelia zdravotníckych služieb v okrese

V roku 2008 bola zrušená nemocnica v Novej Bani, čo skomplikovalo pacientom dostupnosť zdravotnej starostlivosti, pretože musia cestovať do nemocníc, ktoré sú najbližšie umiestnené v Žiari nad Hronom, vo Zvolene, v Zlatých Moravciach, v Leviciach, Banskej Štiavnici a v Banskej Bystrici.

Akútnu a neodkladnú zdravotnú starostlivosť poskytujú Rýchla lekárska pomoc v Novej Bani a Rýchla zdravotná pomoc v Žarnovici. Zdravotnú starostlivosť v meste Nová Baňa zabezpečuje viacero všeobecných a odborných súkromných lekárov, ktorí poskytujú základné zdravotné ošetrovanie: - zubné ambulancie (počet: 7) - praktickí lekári pre dospelých (počet: 7) - praktickí lekári pre deti a dorast (počet: 3) - gynekologické ambulancie (počet: 2) - interná a kardiologická ambulancia (počet: 1) - očná ambulancia (počet: 1) - psychiatrická ambulancia (počet: 1) - pľúcna ambulancia (počet:1) - alergologická ambulancia (počet:1) - kožná ambulancia (počet:1) - diabetologická ambulancia (počet: 1) - všeobecná ambulancia pre dospelých (počet:1) - všeobecná ambulancia pre deti (počet:1) - chirurgická ambulancia (počet:1) - ORL ambulancia (počet:1).

Ambulancie lekárov nie sú sústredené na jednom mieste, ale vo viacerých objektoch, napr. v areáli bývalej nemocnice, v budove spoločnosti Mediform, Poliklinika, Nová Baňa, Cintorínska 20, prípadne sú ambulancie umiestnené v súkromných rodinnom dome poskytovateľa. Okrem toho v meste Nová Baňa je v prevádzke jedno súkromné laboratórium, röntgenové a sonografické pracovisko, jedno rehabilitačné oddelenie vrátane ambulancie a jedna Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS-BONA FIDE, s.r.o.. V meste sa nachádzajú 4 lekárne: - Lekáreň Medea - Lekáreň Horná S - Lekáreň Horná V - Lekáreň Dr. Max Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Zameranie a koncentrácia týchto zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu

vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko-ekonomického systému došlo k prerozdeleniu zodpovednosti za rozvoj a financovanie sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor. Veľkou pomocou pre osamelých občanov, o ktorých sa nemá kto postarať v starobe, je zabezpečovanie opatrovateľskej služby v zmysle zákona o sociálnej pomoci. Lekárska pohotovostná služba sa nachádza v Žarnovici a v Žiari nad Hronom.

Zdravotná starostlivosť o obyvateľov na území obce je čiastočne riešená. V obci nie sú pripravené priestory pre ordináciu praktického lekára a na jeho zabezpečení sa preto intenzívne nepracuje. Vytvorenie kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti je podmienené zvýšením úrovne a kapacity zdravotníckych zariadení, všetkých druhov zdravotníckych služieb, kvality a úrovne zdravotníckej techniky a personálneho obsadenia obslužných činností. Výhodou sú existujúce zariadenia. Investície by mali byť zamerané na rekonštrukciu pôvodných zariadení, na zvyšovanie kvality služieb a na rozvoj ambulantných a terénnych sociálnych služieb. (Zdroj: Štatistický úrad SR; vlastné spracovanie, 2020).

Sociálna infraštruktúra

Sociálne služby sa poskytujú iba v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb, ktoré sú zriadené v okrese Žarnovica a v okolí. Ich zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov. V oblasti zariadení vybavenosti sociálnej starostlivosti nie je v obci špecializované komplexné zariadenie. Poskytované sociálne služby sú doteraz v obci regulované celým radom zákonov a usmernení - počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine, zákonom č.195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi, zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac Občianskym zákonníkom, či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci Voznica môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
 - b) nezamestnaní
 - c) deti a mládež
 - d) zamestnanci s nízkym vzdelaním
 - e) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
 - f) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.
- Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

SENIORI

Identifikácia problémov

- najviac chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc,
- v obci je nedostatočná terénna sociálna služba,
- osamelí seniori so zdravotnými problémami,
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb v regióne (kapacitne nepostačujú),
- chýba miestna legislatíva.

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácií vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku,
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci ,
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny ,
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity.

Z hľadiska početnosti ide o jedinú sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu premietajúcu nárastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity. Občania nad 60 rokov tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že počet ľudí predproduktívneho veku stále klesá a počet poproduktívnych stále narastá a prevyšuje počet predproduktívnych.

Obec Voznica obyvateľom obce, ktorí sú odkázaní na sociálnu starostlivosť a ktorých sociálna odkázanosť vyžaduje umiestnenie v domove sociálnych služieb na tieto služby využíva **Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Oáza, Domov sociálnych služieb v Hodruši Hámroch a v Banskej Štiavnici.**

Je pre klientov, odkázaných na sociálnu starostlivosť náhradou za prirodzené prostredie v rodine a preto je zabezpečovanie sociálnych služieb nasmerované na individuálne potreby, požiadavky a zdravotné možnosti jednotlivých klientov. Súčasťou sociálnej starostlivosti je kultúrno-záujmová činnosť.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je starostlivosť v domácom prostredí, zatiaľ je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite obce pre kategóriu seniorov. Obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú a limitovane chápanú opatrovateľskú službu poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností. Domácu opatrovateľskú službu obec občanom nezabezpečuje.

Podľa prepočtov bude opatrovateľskú službu potrebovať viac prijímateľov ako v súčasnosti a preto bolo potrebné vyškoliť opatrovateľov z obyvateľov obce. V obci opatrovateľská služba vôbec nefunguje.

Obec nedopláca ekonomicky oprávnené náklady za obyvateľa obce umiestneného v sociálnom zariadení, ani za stravovanie. V obci bezbariérový prístup zabezpečujú iba chodníky popri miestnej komunikácii.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

- VZN o poskytovaní sociálnych služieb v obci.
- Vyškoliť vhodných kandidátov na opatrovateľskú službu v obci pre nasledujúce roky.

DETI A MLÁDEŽ

Identifikácia problému

- chýba vyhladávací činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,

- deti zo sociálne slabších rodín majú stravovacie problémy,
- nevhodné trávenie voľného času,
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima,
- chýba miestna legislatíva.

Deti a mládež majú k dispozícii i futbalové ihrisko, takže v obci je možnosť športového vyžitia mládeže. Hlavnou úlohou v obci Voznica je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľno časové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

Výborná je vzájomná spolupráca Obecného úradu v obci s materskou škôlkou vo Voznici. Deti sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných obcou, napr. pre dôchodcov, pre matky na Deň matiek, obecné slávnosti a iné. Sú pre nich organizované podujatia ako: karneval, Deň detí, Mikuláš a pod.

Obec nemá vypracovanú vlastnú legislatívu na podporu detí zo sociálne slabších rodín. Obec nemá vypracovanú vlastnú legislatívu ohľadne sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na sanáciu krízových situácií v rodine a na ochranu práv a právom chránených záujmov. VZN na sociálnu kuratelu obec nemá, ani ju neplánuje, nakoľko v obci sa doposiaľ starosta s takýmto prípadom nestretol.

1.6 Odpadové hospodárstvo

Zber odpadu

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Odpadové hospodárstvo v obci Voznica zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku všetkých druhov odpadov (komunálneho odpadu, stavebného odpadu, zeleného odpadu), znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Nová stratégia v oblasti odpadov v rámci EÚ spočíva v snahe urobiť z Európy spoločnosť využívajúcu recykláciu, ktorá predchádza vzniku odpadov a využíva ich ako suroviny. Odstraňovanie tuhého komunálneho odpadu v obci Voznica je riešené na legalizovanej skládke Bzenica-Uhlisko. Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v okrese v nadväznosti na zákon o odpadoch.

Obec Voznica v rámci Združenia obcí sa zapojila do projektu týkajúceho sa zhodnocovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu a to cez Operačný program Kvalita životného prostredia. Na základe úspešného vyhodnotenia projektu riadiacim orgánom MŽP SR získalo združenie obcí v zastúpení Slovenskej agentúry ŽP (SAŽP) nenávratný finančný príspevok na nákup technických zariadení (traktor s čelným

nakladačom, drvič, naťahovač kontajnerov, lis, 6 ks veľkokapacitných kontajnerov, nápravovú váhu pre zber, zvoz a zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.). Cieľom projektu zostáva i naďalej dosiahnuť zvýšenú mieru zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Obec v 43. týždni, t. j. od 19. až do 25. októbra 2020 organizovala jesenné upratovanie, kedy boli vystavené aj veľkoobjemové kontajnery na obvyklých miestach ako napr. pri lavici, pri kultúrnom dome, pri transformátore a v Richňave pri autobusovej zastávke. Obecný úrad kladie vysoký dôraz aj na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu a v obci má na to určené veľkokapacitné kontajnery. Obec Voznica dosiahla v roku 2019 úroveň vytriedenia komunálnych odpadov 25,24 %. V zmysle prílohy č. 1 k nariadeniu vlády SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa stanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov sadzba za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov v roku 2020 bola určená 22 € za tonu. Separovanie odpadu v obci sa uskutočňuje formou vrecového systému. Odpadové hospodárstvo v obci patrí k najkľúčovejším otázkam a riešeniam PHRSR.

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov nie je riešené formou jednoduchých vybudovaných úkrytov. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. Na ukrytie obyvateľstva slúžia len zariadenia občianskej vybavenosti. V rámci civilnej ochrany sa obec riadi podľa riadenia Krízového štábu v okrese Žarnovica.

1.7 Doprava

Dopravná infraštruktúra a dostupnosť regiónu

Výhodou je v území dopravná sieť, ktorá výrazne napomáha zatriktívniť toto územie a je predpokladom rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a potenciálu v území. Dopravná sieť v regióne má znaky kotlinovej siete. Hlavná dopravná os sa sformovala pozdĺž Hrona v smere východ- západ na ceste E 75/E 571- E 50 (štátna hranica A/SK – Bratislava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Košice – Michalovce – štátna hranica SK/UA). Z hľadiska integrácie mesta do vnútroštátnych i medzinárodných hospodárskych vzťahov je najdôležitejším dopravným spojením tzv. „stredný ťah“ R1, R2: Bratislava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Rimavská Sobota – Rožňava – Košice. Svojimi intenzitami sieť rýchlostných komunikácií v úseku Nitra- Zvolen (43 km) vychádza z existujúcej siete 1. triedy a je porovnateľná s diaľničným ťahom D1. Sieť slovenských rýchlostných ciest (R1, R2, R3), ktoré sú súčasťou medzinárodných cestných ťahov (E58, E572, E77), spáduje do centrálného územia Slovenska (Zvolenskej a Žiarskej kotliny). Úsek rýchlostnej cesty R1 prechádza územím južným okrajom k.ú. v súbehu so železničnou traťou a riekou Hron a vedie úsek rýchlostnej cesty R1 (Trnava – Nitra – Zvolen – Banská Bystrica), Orovnica – Žarnovica. Cesta R1 má európsky význam ako E58 v úseku Trnava – Zvolen, s pokračovaním do Banskej Bystrice. Po vybudovaní R1 Nitra – Banská Bystrica vedenej mimo intravilán došlo k odľahčeniu cestnej siete I/65, k zrýchleniu prepravy a zvýšeniu dostupnosti mesta Nová Baňa. Cestná doprava je dominantná v preprave osôb, najmä v ich dochádzke do zamestnania. Katastrálne územie obce Voznica patrí medzi obce do Pohronskeho regiónu, ktorých cesty využíva

hlavne verejná autobusová doprava (SAD) tvoria cesty I. triedy/65 a číslo E76 a miestnu sieť tvoria cesty II/512 triedy, koncové cesty III. triedy a spojovacie cesty III/0651. Napojenie okresných miest ako sú: Zvolen, Banská Štiavnica, Žarnovica, Detva, Žiar nad Hronom na dopravu SAD sú veľmi dobré, nakoľko celým Pohronským regiónom vedú diaľkové linky spájajúce východ a západ SR. V obci Voznica má výrazné zastúpenie cestná automobilová doprava a cesta III. triedy začínajúca v Žarnovici, vedúca cez obec Voznica-Rudno nad Hronom- Brehy a Nová Baňa. Dôležitým dopravným medzníkom v infraštruktúre v Pohronskom regióne bolo vybudovanie železničnej trate. (Zdroj: http://www.scdb.sk/files/documents/cestna-databanka/infolisty-k_mapam/zc.pdf.)

Železničná doprava

Roku 1895 sa začala budovať trať pohronskou dolinou, úsek Hronská Dúbrava– Levice. V súčasnosti je železničná doprava napojená na železničnú sieť (č. 150 Bratislava–Zvolen). Okrajom obce Voznica prechádza jednokoľajná – elektrifikovaná železničná dráha – trať č. 150, II. kategórie Nové Zámky – Levice – Zvolen. Jej význam je celoštátny. Je veľmi dobre vedená, na bytovú výstavbu pôsobí len okrajovo. Úsek je súčasťou južného ťahu Haniska pri Košiciach – Zvolen – Bratislava. Obec je napojená na železničnú trať medziľahlou železničnou stanicou III. kategórie, ktorá slúži pre osobnú a nákladnú dopravu. Celým Pohronským regiónom prechádza trať číslo 150, ktorá je elektrifikovaná. Hlavné prepojenia sú Bratislava – Zvolen – Lučenec a Nové Zámky – Zvolen– Košice. Kvalitatívne charakteristiky slovenského dopravného systému (kvalita povrchu ciest, priepustnosť systému, rýchlostné komunikácie, elektrifikácia a rýchle expresné železničné trate a i.) výrazne zaostávajú za štátmi EÚ.

Zdroj: <https://www.facebook.com/ObecVoznica/photos/pcb.1732000313606752/1731978290275621>

Obrázok 11 Železničné priecestie prechádzajúce obcou Voznica

Letecká doprava

Veľký význam pre hospodársky rast regiónu má zlepšovanie jeho dostupnosti aj pomocou **leteckej dopravy**. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza na Sliači. Letisko výrazným spôsobom dotvára dopravnú infraštruktúru nielen pohronského a banskobystrického regiónu, ale i celého Slovenska.

Hromadná doprava osôb

Zastávky autobusov nie sú v samostatných spevnených pruhoch mimo vozovkový pruh. V programovacom období bude potrebné budovať v zmysle platnej technickej normy. Hromadná doprava osôb je zabezpečovaná prímestskou autobusovou dopravou SAD. Autobusových zastávok v obci je dosť, ale tiež neustále vyžadujú opravu.

Nové parkovacie plochy sú navrhované v súlade s občianskou vybavenosťou a ČSN 73 6110 a ČSN 73 6056. (Zdroj: http://www.scdb.sk/files/documents/cestna-databanka/infolisty-k_mapam/zc.pdf).

Koncepcia hlavných peších ťahov

Je nutné prednostne riešiť pohyb peších v súbehu s trasou cesty III. triedy. Pohyb peších v tomto priestore je v konflikte so zásobovaním, prechodom cez zbernú komunikáciu. Tento problém je v návrhu riešený pobytovou plochou vo forme multifunkčného priestoru aj s bezbariérovou úpravou pre pohyb osôb so sťaženou schopnosťou pohybu.

1.8 Športová infraštruktúra

Šport

Zo zariadení telovýchovy sa v obci nachádzajú športový areál (futbalové ihrisko), tenisový kurt a viacúčelové ihrisko. V katastri sa rozprestiera poľovnícky revír. V obci je činný futbalový a tenisový klub a klub rybárov. Súčasný futbalový športový areál navrhujeme rozvíjať. Okrem šatní, hygienických zariadení a pod. aj o menšie športové plochy (volejbal, prípadne ďalšie plochy a to podľa záujmu). V obci pôsobí ŠK Voznica s jedným družstvom dospelých. Futbal v obci patrí k najpopulárnejším športom.

Rozvoj ďalších telovýchovných a športových zariadení sa navrhuje smerovať k príprave územia pre viacúčelové komplexné zariadenie na úrovni vyššej vybavenosti, ako viacúčelové zariadenie pre športové i kultúrno-rekreačné a relaxačné vyžitie.

Dňa 22. júna 2019 obec Voznica a ŠK Voznica spoločne oslávili už 70. výročie futbalu (viď. obrázok 12).

Zdroj: OcÚ Voznica, 2020

Obrázok 12 Futbalové mužstvo ŠK Voznica (2020)

Rozvoj ďalších telovýchovných a športových zariadení sa navrhuje smerovať k príprave územia pre viacúčelové komplexné zariadenie na úrovni vyššej vybavenosti, ako viacúčelové zariadenie pre športové i kultúrno-rekreačné a relaxačné využitie.

1.9 Kultúra

Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je kultúrny dom, ktorý disponuje javiskom, kuchynkou, šatňami a osvetlením.. Využitie kultúrneho domu umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí, prezentujúcich tradície a zvyky miestnych obyvateľov. Počas celého roka si obec zachováva nasledujúce akcie a podujatia: Deň matiek, Deň obce, Deň detí, Mikuláš, Vianočné posedenie. Na prípravách aj realizácii týchto akcií sa podieľajú všetci aktívni obyvatelia, škola, starosta a zamestnanci obce Voznica. Organizačné, materiálno-technické zabezpečenie, ako aj dary a darčeky zabezpečuje samotná obec, materská škola a iní. V obci nechýba ani Folklórny súbor Dolinka, ktorý zachováva tradície folklóru v obci. V obci funguje dobre aj spevácky súbor Richňavská seniorka, ktorý vznikol v roku 2008 (viď. obrázok 13).

Folklórne súbory samozrejme vystupujú na rôznych obecných a regionálnych podujatiach, na rodinných oslavách, na výročiach obce, na fašiangy, Veľkú noc a pod.

Okrem spomínaných spolkov pôsobia vo Voznici aj ďalšie organizácie, ako napríklad združenie miestnych rybárov, poľovníkov či chovateľov holubov. Pravidelné stretnutia organizuje aj Jednota dôchodcov.

Zdroj: OcÚ Voznica, 2020

Obrázok 13 Folklórny súbor Dolinka a spevácky súbor Richňavská seniorka

1.10 Predškolské zariadenie v obci Voznica

Obec je zriaďovateľom Materskej školy, ktorá sa nachádza v obci. Obec v rámci existujúcich kompetencií nezabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnom vzdelávacom zariadení. Môže ale ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno-časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec chce zabezpečiť aj priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania, zriadiť ďalšie oddychové a relaxačné zóny, športoviská, preliezky a iné priestory pre využívanie voľného času pre rodiny s deťmi. V obci celodennú starostlivosť, výchovu a vzdelávanie detí v obci zabezpečuje predškolské zariadenie MŠ.

V súčasnosti navštevuje MŠ v obci Voznica spolu 15 detí (stav k 31.12.2019).

Deti z obce Voznica navštevujú základnú školu v meste Žarnovica, ktorá je pre ne zriadená. Základná škola v Žarnovici je plno organizovaná škola s právnou subjektivitou. Majú deväť postupných ročníkov. Prvý stupeň tvoria triedy (1.- 4.), druhý stupeň tvoria triedy (5.- 9.) Súčasťou základnej školy v Žarnovici je aj školský klub detí a zariadenie školského stravovania.

1.11 Cestovný ruch a pamiatky obce Voznica

Obec Voznica a jej okolie majú vďaka prírodným danostiam veľmi dobré predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Richňavská dolina a Štiavnické vrchy poskytujú výborné podmienky pre pešiu turistiku, cykloturistiku či rekreáciu. Práve cykloturistika má pre rozvoj cestovného ruchu v obci najväčší potenciál. Richňavskou dolinou vedie málo frekventovaná a technicky nenáročná cestná komunikácia, zjazdná na horských alebo trekkingových bicykloch. Cesta spája dolinu Hrona a banskoštiavnické tajchy, ktoré sú v letných mesiacoch obľúbeným cieľom cyklistov. Táto komunikácia je u cyklistov veľmi obľúbená, avšak v súčasnosti nie je oficiálne vyznačená. V doline Richňavy sa nachádzajú i technicky náročnejšie trasy s potenciálnym využitím pre horskú cyklistiku, po ktorých sa dá dostať až na vrcholky týčiace sa nad dolinou odkiaľ sa ponúkajú nádherné panoramatické výhľady.

Pre peších turistov sú k dispozícii značené turistické trasy, ktoré taktiež vedú do Richňavskej doliny. Červená značka začína na ceste III. triedy č. III/0658 a turistov zavedie ku dvojkrížu na vrch Smrkáčik, kde sa nachádza informačná tabuľa o zaujímavostiach obce. Odtiaľ trasa pokračuje červenou značkou po severnom hrebeni Richňavskej doliny, cez prírodnú rezerváciu Kojatín až na Havránkovu lúku, kde sa križuje s modrou značkou. Táto cesta turistov smerom na sever zavedie do Hodruše-Hámrov a smerom na juh do doliny Suchá Voznica. Náročnosť trás sa líši podľa jednotlivých úsekov. Možno predpokladať, že v budúcnosti bude potrebné obnovenie turistického značenia, ktoré by zlepšilo orientáciu turistov na trasách.

Lesy a lúky Vtáčnika a Štiavnických vrchov sú vyhľadávané domácimi i zahraničnými poľovníkmi. V oblasti žije veľké množstvo trofejnej poľovnej zveri. V Richňavskej doline sa nachádza muflónia zvernica.

Pre poznávací turizmus je k dispozícii nasledujúci komplex prírodných krás na pamiatkových objektoch:

- **Dedičná štôľňa Jozefa II.** (alebo Voznická dedičná štôľňa) s dĺžkou 16 538 metrov bola v období 18. a 19. storočia najväčším banským dielom na svete. S narastaním intenzity ťažby rúd v banskoštiavnickom revíri narastali aj problémy zabezpečovania pracovísk. Najväčšie problémy spôsobovalo vytápanie pracovísk podzemnou vodou, ktorej čerpanie bolo mimoriadne nákladné a mnohokrát i technicky náročné. V roku 1776

banskoštiavnický súd predložil výzvu na výstavbu dedičnej (odvodňovacej) štôlne, na ktorú mali ťažiarne spoločnosti predložiť svoje návrhy. Na zrealizovanie celého projektu sa počítalo s nákladom 1 085 429 zlatých a 40,5 grajciarov a predpokladalo sa, že dielo sa ukončí za 30 rokov. Slávnostné začatie prác sa začalo na cisárovi narodeniny 19. 3. 1782 o desiatej hodine dopoludnia. Začiatkové tempo razenia bolo nádejné, no postupne sa začali objavovať problémy so zlým vetraním a prítokmi bankských vôd, čo si vynútilo prerušovanie prác. Namiesto plánovaných 30 rokov trvalo razenie dedičnej štôlne s väčšími i menšími prestávkami 96 rokov a jej dĺžka proti plánovaným 13 574 m dosiahla konečnú dĺžku 16 538 m. Dedičná štôlna Jozefa II. tak patrí z meračského a technicko - organizačného hľadiska k úctyhodným dielam (viď. obrázok 14). Ústie štôlne sa nachádza severne od obce v areáli mlyna pod cestou III. triedy. Turistický potenciál sa zatiaľ nevyužíva.

Zdroj: OcÚ Voznica, 2020

Obrázok 14 Portál dedičnej štôlne cisára Jozefa II.

- **Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej** z roku 1842 sa nachádza na vyvýšenom pahorku v strede obce. Návštevníkom je prístupný počas bohoslužieb, ktoré sa konajú každú nedeľu o 9:00. Cez pracovný týždeň sa bohoslužby konajú predovšetkým v utorok a piatok, v prípade cirkevných sviatkov aj v iné dni. Kostol sa oplatí navštíviť predovšetkým počas slávnosti roľníckej nedele. Výzdoba trvá týždeň a následne sa všetko ovocie a zelenina pozberá a rozdelí. Pôsobivá výzdoba je v kostole aj počas vianočných sviatkov, kedy je postavený betlehem a koná sa jasičková slávnosť. V období najväčšieho kresťanského sviatku - Veľkej noci, sa môžu veriaci pomodliť pri Božom hrobe.

Zdroj: <https://www.facebook.com/ObecVoznica/photos/pcb.1732000313606752/1731978290275621>

Obrázok 15 Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej z roku 1842

- Starý **Voznický rybník** sa spomína už v roku 1747 ako „Alter Fisch Teich“. Rybník vo veľkosti 3,2 hektárov vznikol v rámci vodohospodárskeho systému v okolí Banskej Štiavnice. Jeho vody však neslúžili na pohon banských a úpravníckych zariadení, ale na chov rýb. Voznický rybník sa spomína aj v zápisoch z roku 1806, ktoré uvádzajú, že na Voznici bol rybník, v ktorom sa chovali kaprovité ryby. Rybník v súčasnosti spravuje Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu (MOSRZ), ktorá vznikla v roku 1921 v Žarnovici. Posledná väčšia úprava vodnej plochy sa uskutočnila v roku 1984. V súčasnosti rybník navštevuje mnoho rybárov, ktorí si vychutnávajú atmosféru pokojného prostredia. MO SRZ každoročne organizuje pre dospelých i deti rybárske preteky.
- **Hájovňa Slavkov** sa nachádzala 5 km juhovýchodne od obce Voznica v srdci Richňavskej doliny. Patrila Lesom SR. Nakoľko táto budova bola vo veľmi zlom technickom stave, hájovňa bola v roku 2016 zbúraná. Ten kto má rád prechádzky v prírode môže využiť trasu cez turistický okruh Rudno – Uhliská – Voznica - Žarnovica – Šarvíz – Rudno, ktorý má necelých 37 km. Aj keď na tomto mieste horáreň nestojí, sú tam dve hospodárske budovy. Nachádza sa tam aj pekné sedenie pod 115 rokov starým sekvojovcom mamutím, ktoré vytvára obľúbené oddychové miesto pre výletníkov, ktorí chodia prevažne aj na bicykli.
- Územie obce Voznica je tvorené členitým reliéfom, pre ktorý je typické striedanie hlbokých dolín a vysokých horských chrbtov. Ani jeden z najvyšších vrcholov v obci však nie je tak turisticky obľúbený ako **kopec Smrkáčik**. Svojou výškou 325 m n. m. nepatrí medzi velikánov a so Štiavnickými vrchmi v pozadí pôsobí ako malý pahorok. Výnimočný je však hladko modelovaným reliéfom, výbornou dostupnosťou a absenciou vegetácie. Z jeho vrcholu sa ponúka nádherný výhľad na dolinu Hrona a blízke okolie. Smrkáčik je taktiež obľúbeným miestom pre rôzne oslavy a kultúrne podujatia počas roka. Od roku 2005 stojí na jeho vrchole **dvojkriž s pamätnou tabuľou**, ktorý bol postavený pri príležitosti osláv 930. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Dvojkriž sa stal neoficiálnou dominantou obce. V roku 2014 bola na vrchole vybudovaná turistická besiedka a informačná tabuľa o zaujímavostiach v obci (obrázok 16).

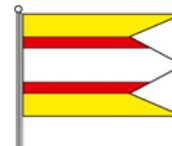

Zdroj: <https://www.facebook.com/ObecVoznica/photos/pcb.1732000313606752/173197799027565>

Obrázok 16 Dvojkríž s pamättnou tabuľou na kopci Smrkáčik

- **Prírodná rezervácia Kojatín** sa rozprestiera na severovýchodných svahoch Richňavskej doliny. Má rozlohu 68,6 ha a vyznačuje sa členitým vulkanickým reliéfom s výskytom veľkého počtu chránených a ohrozených druhov fauny a flóry. Na strmých svahoch rastú teplomilné dubiny a sutinové lesy, ktoré majú charakter pralesa.
- **V blízkom okolí obce Voznica** sa nachádza aj zrúcanina hradu Revište, losia farma Revište, Vodný raj Vyhne, banské pamiatky hodruškého a banskoštiavnického regiónu, kúpele Sklené teplice, Pohronské múzeum Nová Baňa, kláštor v Hronskom Beňadiku a iné turisticky zaujímavé miesta.

Spomínané turistické atraktivity však ako samostatný produkt cestovného ruchu nie sú postačujúce. Je potrebné zlepšiť ich propagáciu, vytvoriť súbory zaujímavostí a produktové balíky, ktoré zvýšia návštevnosť obce. Taktiež je potrebné zapracovať na sprístupnení Dedičnej štôlne Jozefa II. či vyznačení a dobudovaní cyklotrás v Richňavskej doline. Pre efektívne využitie potenciálu obce pre rozvoj cestovného ruchu je potrebné aby sa dobudovali chýbajúce ubytovacie a stravovacie kapacity. Takéto zariadenia by predĺžili čas, ktorý návštevník strávi v obci a v konečnom dôsledku by zvýšili príjmy z cestovného ruchu.

2 SWOT ANALÝZA POTRIEB OBCE VOZNICA

SWOT analýza je jedna z najčastejšie používaných štandardných metód v oblasti regionálneho rozvoja a politiky strategického plánovania. Tvorí východisko pre formulovanie smerov budúceho rozvoja, strategických cieľov a aktivít, ktoré budú viesť k ich naplneniu. Predstavuje jednoduchú a objektívnu, no zároveň rozsiahlu charakteristiku. Analýza umožňuje vzájomné porovnanie vnútorných silných (strengths) a slabých (weaknesses) stránok a vonkajších príležitostí (opportunities) a ohrození (threats). Obsah SWOT analýzy poskytuje poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja obce a naopak, ktoré pôsobia negatívne a rozvoj brzdia (tabuľka 13). Silné stránky zahŕňajú konkurenčné výhody obce v rôznych rozvojových oblastiach. Slabé stránky sú pre obec bezprostredne ohrozujúce a limitujúce. Príležitosti vyjadrujú možnosti a potenciál rozvoja a ohrozenia predstavujú riziká vonkajšieho prostredia. Obe zložky majú len pravdepodobný vplyv na rozvoj územia.

2.1 Komplexná SWOT analýza obce Voznica

Tabuľka 13: SWOT analýza obce Voznica- Silné a slabé stránky

SILNÉ STRÁNKY (strengths)	SLABÉ STRÁNKY (weaknesses)
Oblasť: Poloha a prírodné prostredie	
<ul style="list-style-type: none">➤ Dopravná poloha a výhodná dostupnosť obce (železnica, rýchlostná cesta R1)➤ Turisticky atraktívny reliéf➤ Blízkosť rieky Hron➤ Vysoká lesnatosť➤ Atraktívny vrch Smrkáčik	<ul style="list-style-type: none">➤ Nedobudovaná protipovodňová ochrana na Hrone➤ Slabo využívaný prírodný potenciál➤ Zarastanie lúk náletovými drevinami➤ Nevyužitie vrty minerálne vody v Richňavskej doline➤ Absencia projektov
SILNÉ STRÁNKY (strengths)	SLABÉ STRÁNKY (weaknesses)
Oblasť: Ľudské zdroje	
<ul style="list-style-type: none">➤ Aktívne pôsobenie spolkov➤ Homogénna národnostná a religiózna štruktúra➤ Zapojenie nezamestnaných do aktivačných prác➤ Vzťah k folklóru a zachovávaniu tradícií➤ Bohatá história➤ Partnerstvo s obcou Malá Roudka➤ Rast počtu vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva	<ul style="list-style-type: none">➤ Nízka natalita➤ Starnutie obyvateľstva➤ Nedostatočná kvalifikácia dlhodobo nezamestnaných➤ Nezáujem určitých skupín obyvateľstva o dianie v obci➤ Nízka spolupatričnosť obyvateľstva➤ Nízky počet pracovných miest v obci➤ Emigrácia mladého obyvateľstva➤ Absencia projektov

SILNÉ STRÁNKY (strenghts)	SLABÉ STRÁNKY (weaknesses)
Oblasť: Hospodárska základňa	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dlhodobé kladné výsledky hospodárenia obce ➤ Zrekonštruované nehnuteľnosti vo vlastníctve obce ➤ Nehnuteľnosti pre realizáciu podnikateľských aktivít ➤ Rozvinutá poľnohospodárska výroba ➤ Propagácia a marketing obce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slabo využívaný prírodný a kultúrno-historický potenciál ➤ Nízky počet väčších podnikateľských subjektov ➤ Nedostatočná podpora cestovného ruchu ➤ Absencia ubytovacích a stravovacích zariadení ➤ Absencia projektov
SILNÉ STRÁNKY (strenghts)	SLABÉ STRÁNKY (weaknesses)
Oblasť:Infraštruktúra a občianska vybavenosť	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Protipovodňová ochrana na potoku Richňava ➤ Nové LED osvetlenie obce ➤ Úplná plynofikácia obce ➤ Odkanalizovanie obce prostredníctvom domových ČOV ➤ Športové areály ➤ Značené turistické trasy ➤ Dostupné telekomunikačné služby a Wi- Fi internetové pripojenie ➤ Dobudovanie kanalizácie a centrálnej ČOV 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatok chodníkov na cestných komunikáciách ➤ Neúplná rekonštrukcia kultúrneho domu ➤ Chýbajúce napojenie na káblovú televíziu a internet ➤ Nevybudovaný verejný vodovod ➤ Nedostatočná úroveň sociálnych služieb ➤ Nedostatočná dažďová kanalizácia ➤ Absencia projektov
SILNÉ STRÁNKY (strenghts)	SLABÉ STRÁNKY (weaknesses)
Oblasť: Životné prostredie	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kvalitné životné prostredie ➤ Separovaný zber odpadu ➤ Územie bez environmentálnych záťaží 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nízka miera postihu znečisťovateľov ŽP ➤ Nevybudovaný zberný dvor ➤ Absencia projektov

Tabuľka 14 definuje príležitosti a ohrozenia obce Voznica.

Tabuľka 14 SWOT analýza obce Voznica- Príležitosti a ohrozenia

PRÍLEŽITOSTI (opportunities)	OHROZENIA (threats)
Oblasť: Poloha a prírodné pomery	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využitie prírodného potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu ➤ Využitie Richňavskej doliny ako cyklistickej trasy ➤ Potenciál pozemkov v blízkosti Hrona na vybudovanie vodáckej základne 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedobudovaná protipovodňová ochrana na Hrone ➤ Hlučnosť a prašnosť z rýchlostnej cesty R1 ➤ Erózia pôdy v dôsledku ťažby zeminy

➤ Rozvoj ekologického poľnohospodárstva	➤ Povodne na menších jarkoch v dôsledku privalových dažďov
PRÍLEŽITOSTI (opportunities)	OHROZENIA (threats)
Oblasť: Ľudské zdroje	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Novými informačnými kanálmi zapojiť obyvateľov do rozvoja obce ➤ Podpora vzdelávania dlhodobo nezamestnaných ➤ Obnovenie činnosti zaniknutých spolkov 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pokračujúci nepriaznivý demografický vývoj ➤ Nedostatok pracovných miest v okolí obce ➤ Pretrvávajúca legislatíva, ktorá zvýhodňuje ekonomicky neaktívne obyvateľstvo voči ekonomicky aktívnemu ➤ Pretrvávajúca neprispôsobivosť marginalizovaných skupín obyvateľstva
PRÍLEŽITOSTI (opportunities)	OHROZENIA (threats)
Oblasť: Hospodárska základňa	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora ekonomických aktivít v oblasti CR ➤ Členstvo obce v združeníach podporujúcich regionálny rozvoj ➤ Vybudovanie malej vodnej elektrárne na Hrone ➤ Príchod nových podnikateľských subjektov do obce ➤ Zvýšenie návštevnosti podujatí ➤ Využitie doterajších skúseností s čerpaním EŠIF 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatok financií na rozvoj obce ➤ Nezáujem podnikateľov o rozvíjanie nových podnikateľských aktivít v obci ➤ Nízka motivácia pre rozvoj obce ➤ Politický tlak a krízové dianie ➤ Absencia projektov a dokumentácií
PRÍLEŽITOSTI (opportunities)	OHROZENIA (threats)
Oblasť: Infraštruktúra a občianska vybavenosť	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobudovanie turistickej infraštruktúry ➤ propagácia prírodných a kultúrno-historických pamiatok ➤ Rozšírenie možností športovania ➤ Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice ➤ Vytvorenie priestoru pre výstavbu rodinných domov ➤ Čerpanie finančných prostriedkov na rekonštrukciu infraštruktúry prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pokračujúci nezáujem turistov o návštevu obce ➤ Chátranie neobývaných rodinných domov ➤ Povodne z privalových dažďov ➤ Nedostatok finančných prostriedkov ➤ Klesajúca kvalita cestných komunikácií ➤ Absencia projektov
PRÍLEŽITOSTI (opportunities)	OHROZENIA (threats)
Oblasť: Životné prostredie	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvýšenie environmentálnej uvedomelosti obyvateľstva ➤ Vyhlásenie prírodnej rezervácie Drastvica ➤ Zriadenie zberného dvora ➤ Skvalitnenie separácie odpadu ➤ Skrášlenie verejných priestranstiev 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chýbajúce ČOV v niektorých častiach obce ➤ Znečisťovanie miestneho potoka ➤ Absencia projektov

Spracovala: RNDr. Mgr. Anna Štefanková, 2020

Medzi hlavné transformačné vízie a ciele obce Voznica patria:

- Obec má záujem využiť svoju výhodnú polohu voči ekonomickým centrám a dôležitým dopravným koridorom.
- Obec chce naďalej rozvíjať obytné zóny a diferencované formy bývania v obci, rozvíjať hospodárske aktivity a podporovať tradičnú domácu výrobu.
- Obec chce využívať existujúci prírodný potenciál a zachovávať tradície obce, naďalej rozvíjať a podporovať rozvoj cestovného ruchu a turizmu.
- Voznica i naďalej chce sa starať o kvalitu krajinného prostredia v hospodársky intenzívne využívanej krajine a starať sa o ekologickú rovnováhu a trvalo udržateľný rozvoj.
- Zámerom obce starať sa a zveľaďovať životné prostredie a využívať vhodne existujúci prírodný potenciál.
- V oblasti technickej infraštruktúry má obec záujem o odstránenie deficitu výstavbou kanalizácie.
- Obec Voznica chce podporovať rozvoj sociálnych služieb, zabezpečovať sociálnu starostlivosť a ostatné služby súvisiace v rámci zákona o sociálnych službách.
- Obec chce budovať všetky prvky infraštruktúry, zlepšovať stav odpadového hospodárstva a zvyšovať kvalitu života obyvateľov.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonitosti a pravidiel obecnej samosprávy, ochrana života obyvateľov a ich majetku, ako aj životného prostredia.

Tabuľku analýzy interného prostredia pre stratégiu obce Voznica sme spracovali na základe podkladov a zistení v teréne. Zistili sme, že najväčším problémom v obci sú stále nedoriešené a pretrvávajúce otázky odpadového hospodárstva, sociálnej práce, otázok bývania mladšej generácie, otázky týkajúce sa celkovej infraštruktúry obce, otázky kultúrneho chodu, otázky týkajúce sa zvyšovania kvality kanalizácie a ČOV, miestneho cintorína, MŠ, budovania cestovného ruchu a pod.

Analýza interného prostredia predstavuje výber, tvorbu a zhodnotenie ukazovateľov vlastností krajiny, jej jednotlivých krajínovotvorných zložiek (analýzu zdrojov a analýzu súčasného stavu využitia zdrojov). V tejto analýze sa opierame o fyzicko-geografické analýzy územia, infraštruktúru, kultúrno-historický potenciál a o primárne ponuky pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu, prípadne poznávacieho turizmu atď.

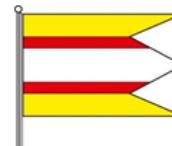
Slabé stránky obce Voznica poukazujú na vysokú mieru nezamestnanosti, na absenciu projektov a dokumentácií, na nedostatok finančných prostriedkov, na obmedzené možnosti bývania a množstvo pretrvávajúcich bariér, ktoré je potrebné odstraňovať a riešiť. Je dôležité aktualizovať informácie o živote občanov v obci ako aj názor občanov na ich kvalitu života. Získané informácie vytvárajú podklady pre nové PHRSR obce ako aj pre iné strategické dokumenty. Týmto chceme poukázať na potrebu monitorovania jednotlivých aktivít sociálno-ekonomického rozvoja a na potrebu plánovania a na dôležitosť úzkej spolupráci so samosprávou.

2.2 Vízia obce Voznica

„Obec Voznica bude obcou, poskytujúca svojim obyvateľom plnohodnotný a kvalitný život na vidieku v čistom, zdravom a v bezpečnom prostredí. Jej obyvatelia budú aktívne využívať svoj voľný čas a zapájať sa budú do komunitných aktivít v obci.

Obec bude aktívna vo všetkých oblastiach sociálneho a ekonomického rozvoja, v oblasti cestovného ruchu, v oblasti služieb, bude obcou atraktívnou pre investorov, nakoľko sama podporuje rozvoj podnikateľských aktivít a buduje socio-ekonomické partnerstvá, ktorých spoločným cieľom je robiť z obce obec prosperujúcu a tak, aby boli spokojní všetci jej obyvatelia.“

Uvedená vízia udáva smerovanie obce v dlhodobom časovom horizonte a predstavuje očakávaný stav. Na dosiahnutie vízie bude potrebné využívať vnútorný a vonkajší existujúci potenciál, budú potrebné financie, ľudské zdroje a materiálne zdroje a časový harmonogram s potrebnými plánmi obce.

3 FINANČNÁ ANALÝZA

3.1 Finančná analýza obce Voznica

Súvaha k 31.12.2019
IČO: 00321087

Tabuľka 15: Skrátená súvaha Súvaha Úč ROPO SFOV 2-01 k 31.12.2019

Označenie	STRANA AKTÍV	Číslo riadku	Brutto
	SPOLU MAJETOK	1	2 010 720,93
A.	Neobežný majetok	2	1 947 147,18
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok	3	1 797,30
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok	11	827 369,88
A.III.	Dlhodobý finančný majetok	24	117 980,00
B.	Obežný majetok	33	62 222,74
B.I	Zásoby	34	15,61
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami VS	40	0
B.III	Dlhodobé pohľadávky	48	0
B.IV.	Krátkodobé pohľadávky	60	3 351,53
B.V.	Finančné účty	85	58 855,60
B.VI.	Poskytnuté návratné finančné výpomoci	98	0
B.VII.	Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	104	0
C.	Časové rozlíšenie	110	1 351,01
D.	Vzťahy k účtom klientov	114	0

Zdroj: <https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7066713>

Označenie	STRANA PASÍV	Číslo riadku	Brutto
	SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	115	1 031 304,32
A.	Vlastné imanie	116	295 531,71
A.I.	Oceňovacie rozdiely	117	2 797,10
A.II.	Fondy	120	0
A.III.	Výsledok hospodárenia minulých rokov	123	292 734,61
B.	Záväzky	126	239 222,43
B.I.	Rezervy súčet		818,00
B.II.	Zúčtovanie medzi subjektami VS	132	0
B.III.	Dlhodobé záväzky	140	218 439,63
B.IV.	Krátkodobé záväzky	151	19 964,80
B.V.	Bankové úvery a výpomoci	173	0
C.	Časové rozlíšenie	180	496 550,18
D.	Vzťahy k účtom klientov štátnej pokladnice	183	0

Zdroj: <https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7066713>

Výkaz ziskov a strát

Tabuľka 16 Výkaz ziskov a strát- náklady

Označenie	Náklady	Číslo riadku	Brutto
50	Spotrebované nákupy (r. 002 až r. 005)	1	45 053,59
51	Služby	6	96 403,86
52	Osobné náklady (r. 012 až r. 016)	11	128 537,89
53	Dane a poplatky (r. 018 až r. 020)	17	1 256,06
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (r. 022 až r. 028)	21	2 347,52
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	29	173 648,68

	Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti (r. 032 až r. 035)	31	818,00
	Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti (r. 037+ r. 038)	36	0
56	Finančné náklady (r. 041 až r. 048)	40	7 924,81
57	Mimoriadne náklady (r. 050 až r. 053)	49	0
58	Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov (r. 055 až r. 063)	54	252,00
	Účtové skupiny 50 - 58 súčet (r.001 + r.006 + r.011 + r.017 + r.021 + r.029 + r.040 + r.049 + r.054)	64	455 424,41

Tabuľka 17 Výkaz ziskov a strát- Výnosy

Označenie	Výnosy	Číslo riadku	Brutto
60	Tržby za vlastné výkony a tovar (r. 066 až r. 068)	65	2 827,13
61	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (r. 070 až r. 073)	69	0
62	Aktivácia (r. 075 až r. 078)	74	0
63	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov (r. 080 až r. 082)	79	229 854,24
64	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (r. 084 až r. 089)	83	25 396,30
65	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia (r. 091 + r. 096 + r. 099)	90	570,00
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti (r. 092 až r. 095)	91	0
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z finančnej činnosti (r. 097 + r. 098)	96	0
66	Finančné výnosy (r. 101 až r. 108)	100	1,12
67	Mimoriadne výnosy (r. 110 až r. 113)	109	2 806,13
68	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových	114	0

	organizáciách a príspevkových organizáciách (r. 115 až r. 123)		
69	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, vyšších územných celkoch a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom (r. 125 až r. 133)	124	176 678,67
	Účtová trieda 6 súčet (r. 065 + r. 069 + r. 074 + r. 079 + r. 083 + r. 090 + r. 100 + r. 109 + r. 114 + r. 124)	134	438 133,59
	Výsledok hospodárenia pred zdanením (r. 134 mínus r. 064) (+/-)	135	-17 290,82
	Výsledok hospodárenia po zdanení r. 135 mínus (r. 136, r. 137) (+/-)	138	-17 290,82

Zdroj: <https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7002923>

Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2020

4 ZHODNOTENIE PHRSR OBCE VOZNICA

Z ROKU 2015 – 2020

4.1 Vyhodnotenie PHRSR obce Voznica z roku 2015– 2020

V tejto časti dokumentu Vás chceme oboznámiť s doteraz zrealizovanými aktivitami a projektmi, ktoré sa podarilo v obci v priebehu rokov 2015 – 2020 zrealizovať.

Rok 2016

- Prioritou obce Voznica v roku 2016 bolo ukončiť výstavbu bytového domu, pokračovať v zabudovávaní domových čističiek;
- Vypracovanie projektu na zateplenie kultúrneho domu;
- Zrealizovanie výstavby detského ihriska;
- Oprava časti chodníkov a obnova časti miestnych komunikácií;
- Rekonštrukcia troch mostov cez potok;
- Celoročná starostlivosť o verejné priestranstvá a výsadba okrasných drevín;
- Skrášľovanie a údržba obecného majetku zapojením občanov do aktivačných prác;
- Zapojenie sa obce do projektu cez ÚPSVaR zamestnať sa občanom;
- Vytvorenie finančnej rezervy na aktivity a zámery pre rok 2017.
- Kolaudácia bytového domu s 10 bytmi a prebranie nehnuteľnosti do správy obce za splnení stanovených podmienok;
- Pokračovanie v oprave ciest, priepustov, oprava a údržba dažďovej kanalizácie;
- Zakúpenie nových veľkoobjemových kontajnerov, stolov a stoličiek do KD a OcÚ;
- Pokračovanie v rekonštrukčných prácach na budove a priestoroch MŠ.
- Plánovaná obnova náteru na dome smútku z vlastného rozpočtu obce.
- Prípravné práce a zavedenie elektronizácie v samospráve- rýchlejšie vybavovanie požiadaviek občanov v samospráve.
- Výkup nehnuteľnosti pre výstavbu miestnej komunikácie- stavebných pozemkov v časti Dolné lúky.

Rok 2017

- Zriadenie 10 bytov v budove bývalej ZŠ;
- Zabudovanie nových 81 domových čističiek odpadových vôd;
- Likvidácia odpadu a čistenie verejných priestranstiev z finančných prostriedkov obce;
- Odstránenie havarijného stavu- zatekania vody zo strechy v budove KD vo výške 3 000 Eur.;
- Podanie žiadosti na zateplenie budovy KD z „Programu rozvoja obcí“;

- Na budove MŠ obec zrealizovala výmenu 2 ks exteriérových dverí- zníženie nákladov na kúrenie a zvýšenie bezpečnosti objektu.
- Estetické skrášlenie 3 ks autobusových zastávok zlúčením finančných prostriedkov z Úradu vlády SR a z vlastných prostriedkov obce.
- Vyrobenie a osadenie kovovej lávky cez potok v lokalite „Zváranisko“;
- Pravidelné podujatia obce.

Rok 2018

- Výmena autobusovej zastávky;
- Doplnenie obecného rozhlasu;
- Poskytnutie finančných prostriedkov v pôsobnosti Ministerstva financií SR na opravu budovy domu smútku – začatie s rekonštrukciou;
- Poskytnutie dotácie na podporu rozvoja športu – výmena umelej trávy na multifunkčnom ihrisku;
- Nové voľby do samosprávy obcí a miest- starostov a poslancov.

Rok 2019

- Dokončenie opravných prác na dome smútku;
- Dokončenie výmeny umelej trávy na viacúčelovom ihrisku;
- Zrealizovaná oprava strechy na KD;
- Rekonštrukcia interiéru OcÚ a KD;
- Vybudovanie chodníkov v MŠ;
- Doplnenie herných prvkov a trávnikov v priestoroch MŠ;
- Rekonštrukcia sociálneho zariadenia na futbalovom ihrisku
- Zorganizovanie osláv 70. výročia Voznického futbalu
- Spoluorganizovanie regionálnej prehliadky „Spievam, spievaš, spievame...“;
- Aktualizácia novej webovej stránky obce
- Spreádzkovanie 80 ks domových ČOV
- Vybudovanie prístreška na železničnom nástupišti spolu s novým nástupišťom na železnici SR;
- Výstavba radovej výstavby 7 rodinných domov;
- Čistenie verejných priestranstiev, potoka a celého odpadového hospodárstva;
- Organizovanie aktivačných prác pre dlhodobenezamestnaných obyvateľov
- Nové povinnosti a kompetencie v stavebnom konaní, v životnom prostredí a v iných oblastiach (napr. v evidencii psov a pod.);
- V roku 2019 obec získala na opravu OcÚ a KD čiastku 14.000 EUR z Ministerstva financií,
- Z VÚC obec získala finančnú podporu vo výške 1 200 Eur. na regionálnu súťaž „Spievam, spievaš, spievame..“
- VÚC podporilo oslavy 70. výročia Voznického futbalu čiastkou 800 Eur.
- Ku koncu roku 2019 oprášila obec dokumentáciu- projekt miestneho vodovodu a kanalizácie a rozbehli sa prípravné práce s vodárenskou spoločnosťou v rámci investičných akcií.
- Plánovaný bol výrub líp na miestnom cintoríne, vybudovanie zastávky pri transformátore, vybudovanie cyklistického altánku v Richňave pri autobusovej zastávke, v obci sa plánovala rekonštrukcia fasády na budove DHZ, rekonštrukcia Božej muky v Kolienci.

- V obci sa ďalšie plány týkali odstránenia bodových závad na dažďovej kanalizácii, priepustoch, chodníkoch a komunikáciách, ako aj rekonštrukcia fasády na budove MŠ.

Finančné krytie týchto akcií je a aj vždy bolo podmienené dostatkom finančných zdrojov čo vzhľadom na prognózu vývoja príjmov zo štátneho rozpočtu môže znamenať výrazný problém.

Rok 2020

- Obci Voznica bola poskytnutá dotácia na projekt „Kroje pre folklórnu skupinu Dolinka“ od BBSK. Vďaka finančným prostriedkom poskytnutých z Banskobystrického samosprávneho kraja vo výške 1000 € boli zakúpené nové ľudové košele, klobúky a kabanice pre folklórnu skupinu „Dolinka.“;
- Zakúpenie nových stolov do zasadačky OcÚ, doplnenie vykurovacieho telesa a kancelárskeho nábytku v kancelárii OcÚ;
- Z poskytnutej dotácie z rozpočtovej rezervy predsedu vlády SR obec zrekonštruovala interiér budovy MŠ a fasádu sociálnych zariadení na ŠK;
- Výmena prírodných zariadení plynu na budove bytového domu a doplnenie termostátov k plynovým kotlíkom;
- Výrub nebezpečných líp na cintoríne;
- Výmena autobusovej zastávky pri transformátore a spevnenie betónového základu z vlastných finančných prostriedkov;
- Aktívne zapojenie sa do projektu týkajúceho sa zhodnocovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu a to cez Operačný program Kvalita životného prostredia – umiestnenie zeleného kontajnera pri Hrone;
- Čistenie koryta potoka od nánosov bahna a materiálu;
- Vysprávky miestnej komunikácie z vlastných finančných prostriedkov.

ČASŤ B.

STRATEGICKÁ ČASŤ

5 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV

Silné stránky obce Voznica majú pozitívny vplyv na rozvoj obce, zahŕňajú v sebe konkurenčné a komparatívne výhody regiónu pre rozvoj aktivít v danom území. Slabé stránky majú nepriaznivý vplyv na rozvoj obce v danom regióne. Pozitívne vplyvy v danom území označujeme ako príležitosti a negatívne vplyvy považujeme za ohrozenia, medzi ktoré môžeme zaradiť hospodársku krízu, nedoriešené majetkové pomery a pod. Kľúčom v procese tvorby stratégie je cyklicky sa opakujúca sociálna a občianska mobilizácia, ktorá ovplyvňuje každý krok a stupeň tvorby programu sociálneho a ekonomického rozvoja obce.

5.1 Stratégia rozvoja obce Voznica na obdobie rokov 2021– 2026

Rozvojová stratégia je výstupom procesu strategického plánovania a jej ťažiskom je stanovenie hlavných cieľov a oblastí rozvoja. Strategické programovanie a jeho výstup programu rozvoja sa preto zameriava viac na konkretizáciu procesov realizácie a napĺňania cieľov. Obec Voznica nemá schválený územný plán obce, preto sa rozhodla v rámci miestneho a regionálneho rozvoja vypracovať dokument PHRSR na roky 2021 – 2026. Tento dokument bude podporovať rozvojové ciele a rozumnou stratégiou sa k týmto cieľom dopracuje.

Stratégia rozvoja obce je vypracovaná v súlade so strategickými dokumentmi SR a EÚ a vychádza z výsledkov analytickej časti, z terénneho prieskumu a nadväzuje na SWOT analýzu, pričom sa snaží eliminovať a zmierniť identifikované problémy pomocou určených faktorov rozvoja. Stratégia zvolená na dosiahnutie strategického cieľa vychádza z poznania komplexných potrieb obce.

Účelom strategickkej časti tohto dokumentu je navrhnúť prioritné oblasti a opatrenia, ktoré sú priamo v kompetencii samosprávy (obce) a obec ich zabezpečuje v zmysle platnej legislatívy, alebo nie sú priamo v kompetencii obce, ale obec ich v rámci svojich schopností a možností dokáže ovplyvniť najmä pri využití princípu partnerstva vytváraním synergických efektov.

Obec si stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2021 – 2026. Jedná sa o tieto prioritné oblasti:

1. **Prioritná oblasť hospodárska a ekonomická základňa obce- Vybudovanie stabilnej hospodárskej a ekonomickej základne v obci.**
2. **Prioritná oblasť sociálna- Vybudovanie sociálnej infraštruktúry v obci**
3. **Prioritná oblasť environmentálna- Kvalitné životné prostredie**
4. **Prioritná oblasť - Ľudské zdroje a zamestnanosť**
5. **Prioritná oblasť- Ekonomika a podnikateľské prostredie**
6. **Prioritná oblasť- Propagácia a informovanosť**

Hlavné prioritné oblasti a strategické ciele zobrazuje tabuľka 18.

Tabuľka 18 Strategický cieľ a hlavné prioritné oblasti

Vízia		
1. Prioritná oblasť – Hospodárska oblasť a ekonomická základňa obce	2. Prioritná oblasť – Sociálna	3. Prioritná oblasť – Environmentálna Kvalitné životné prostredie
<p style="text-align: center;">ciele</p> <p>Dopravná infraštruktúra Technická vybavenosť obce Administratívne budovy Stabilná hospodárska a ekonomická základňa</p>	<p style="text-align: center;">ciele</p> <p>Školstvo a vzdelanie Verejné priestranstvá Bývanie Športoviská Sociálna vybavenosť Kvalitná infraštruktúra</p>	<p style="text-align: center;">ciele</p> <p>Odpadové hospodárstvo Ochrana životného prostredia Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo Ochrana prírody a krajiny</p>
<p>Opatrenie 1.1 Zlepšenie celkovej infraštruktúry obce</p> <p>Opatrenie 1.2 Modernizácia administratívnych budov v správe obci</p> <p>Opatrenie 1.3 Podpora cestovného ruchu</p> <p>Opatrenia 1.4 Zabezpečenie vysokej úrovne hospodársko-ekonomickej základne</p> <p>Opatrenie 1.5 Rozvoj samosprávy v obci</p>	<p>Opatrenie 2.1 Podpora aktivít v oblasti školstva a školskej infraštruktúry</p> <p>Opatrenie 2.2 Starostlivosť o občanov a zvýšenie kvality života</p> <p>Opatrenie 2.3 Budovanie a rekonštrukcia verejných priestranstiev v obci</p> <p>Opatrenie 2.4 Budovanie oddychových zón a obnova športovísk, detských ihrísk</p> <p>Opatrenie 2.5 Rekonštrukcia budov v majetku samosprávy</p> <p>Opatrenie 2.6 Zlepšenie kvality sociálnej vybavenosti obce a sociálnej infraštruktúry v obci</p> <p>Opatrenie 2.7 Podpora sociálnych a zdravotníckych služieb a sociálnej starostlivosti v obci</p> <p>Opatrenie 2.8 Príprava pozemkov a inžinierskych sietí pre IBV rodinných domov a ďalších bytových jednotiek</p> <p>Opatrenie 2.9 Budovanie a podpora športových akcií a turistických atrakcií v obci</p> <p>Opatrenie 2.10 Rekonštrukcia cintorína, jeho okolia a domu smútku</p> <p>Opatrenie 2.11 Rozšírenie súčasnej hranice zastavaného územia obce z dôvodu potenciálnej výstavby</p>	<p>Opatrenie 3.1 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva</p> <p>Opatrenie 3.2 Podpora ostatných aktivít a projektov v oblasti vodného hospodárstva</p> <p>Opatrenie 3.3 Zabezpečenie ochrany prírodného dedičstva</p> <p>Opatrenie 3.4 Zlepšovanie stavu ovzdušia</p> <p>Opatrenie 3.5 Podpora znižovania energetickej náročnosti budov v správe obci</p>

Vízia		
4. Prioritná oblasť Cestovný ruch	5. Prioritná oblasť – Ekonomika a podnikateľské prostredie	6. Prioritná oblasť Propagácia a informovanosť
ciele Cestovný ruch	ciele Ľudské zdroje	ciele Propagácia v obci
Opatrenia 4.1 Podpora a rozvoj cestovného ruchu v obci a v regióne	Opatrenie 5.1 Podpora zamestnanosti Opatrenie 5.2 Vytváranie podmienok pre podnikanie na vidieku Opatrenie 5.2 Podpora miestnych spolkov a združení v obci Opatrenie 5.3 Podpora miestnych spolkov a združení Opatrenie 5.4 Členstvo v združeníach regionálneho rozvoja	Opatrenie 6.1 Zvyšovanie propagácie a informovanosti o obci Voznica

Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková (2020)

Špecifické strategické ciele (hlavné priority) sme rozdelili na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé

5.2 Strategické ciele, programové osi a špecifické ciele rozvoja obce

Krátkodobé ciele (1–2 roky):
<ul style="list-style-type: none"> • rekonštrukcia obecných komunikácií, výstavba chodníkov, revitalizácia verejných priestranstiev • výsadba nových stromčekov a okrasných drevín v obci • vybudovanie novej oddychovo- relaxačnej plochy pre všetky vekové kategórie ako aj pre športovcov a návštevníkov obce • rekonštrukcia obecného úradu • údržba miestneho rozhlasu • skvalitnenie technickej infraštruktúry, • vybudovanie kompostoviska, zberného dvora • zvýšenie osvetly a separovanie komunálneho odpadu, nové nádoby odpad • zabezpečiť pre dôchodcov stravovaciu jednotku a využiť ju i v prospech turistov a návštevníkov obce • skvalitniť starostlivosť o miestnu zeleň, jeho udržiavanie <ul style="list-style-type: none"> • vyrobiť a umiestniť nové informačné tabule, zlepšiť prístup k informáciám • vydanie propagačného materiálu o obci. • vyčistenie lesných studničiek a údržba okolia potoka
Strednodobé ciele(1-4 roky):
<ul style="list-style-type: none"> • rekonštrukcia a stála údržba kanalizácie ČOV • vybudovanie fitnesscentra vo voľnej prírode • obnova rázovitých stavieb a drobnej architektúry • revitalizácia verejných priestranstiev, domových fasád, oplotenia • rekonštrukcia miestnych komunikácií, nové cesty k obytným častiam, uliciam

- prestavba materskej školy a rekonštrukcia jej vonkajších priestorov (oplotenie, dvor školský a pod.)
- vybudovanie klubu mládeže,
- vybudovanie nových turistických chodníkov, cyklotrás
- výstavba nového detského ihriska a oddychovej plochy pre matky s deťmi
- zlepšenie dostupnosti internetu (optický internet) (Wifi pre Teba)
- vybudovanie parku oddychu s lavičkami a chodníkmi
- vybudovanie hygienického zariadenia
- rozšírenie plynofikácie do obce v rozvojových oblastiach
- usporiadanie trhov, jarmokov, aktivizovanie možností vidieckej turistiky
- výstavba ďalších nájomných bytov v obci pre mladé rodiny,
- zabezpečenie inžinierskych sietí k plánovaným stavebným pozemkom
- vybudovanie nových parkovacích zón v obci
- kúpa pozemku pre vytvorenie oddychovej, relaxačnej a športovej zóny
- vybudovanie požičovne pre bicykle v blízkosti Hrona
- úplná úprava daňových výmerov atď.
- zvýšiť bezpečnosť v obci, dopravné značenie, merače rýchlosti a pod.

Dlhodobé ciele (1 – 7 rokov)

- vybudovanie ubytovania pre turistov
- výstavba nových rodinných domov, skvalitniť bývanie
- vysporiadanie pozemkov v obci
- samostatná rekonštrukcia telesa ciest a ich odvodňovanie,
- skrášľovanie priestranstiev na autobusových zastávkach v obci,
- vybudovanie nového verejného osvetlenia
- zlepšenie dostupnosti obchodného, nákupného strediska, prípadne podpora tradičného podnikania na vidieku
- obnova tradičných remesiel
- skvalitniť služby dopravy, mobility občanov
- dobudovanie kanalizácie a ČOV v ďalších rozvojových plochách
- obnova pôvodných budov v majetku a v správe obci
- vybudovať vlastné priestory pre separáciu odpadu, skládku odpadu, využitie nových technológií a zariadení
- vybudovať centrum voľného času pre deti a priestorov pre remeselnú činnosť k zachovaniu miestnej kultúry
- podpora miestnych spolkov a združení v obci,
- vybudovanie parkovísk a nových odstavných plôch v miestach kde je to potrebné
- vybudovanie vzdelávacieho strediska, regionálneho, miestneho informačného a poradenského centra pre podporu podnikania na vidieku, zriadenie cestovnej prípadne turisticky informačnej kancelárie.
- zabezpečiť dostatočný a vyhovujúci bytový fond zodpovedajúci potrebám obyvateľstva
- zvýšiť environmentálne povedomie obyvateľov v oblasti ochrany a tvorby krajiny
- modernizácia cestnej infraštruktúry,
- vytvárať investičné prostredie,
- vybudovať NCH významnými lokalitami v území
- využitie vysokého potenciálu, súčasnej výkonnosti a dynamiky cestovného ruchu v tomto regióne pri rešpektovaní únosnosti a cieľovej kvality krajiny
- právnou subjektivitou MŠ dosiahnuť vyšší stupeň riadenia

- podporovať prioritné športy
- spracovať a realizovať koncepciu využitia všetkých foriem obnoviteľných zdrojov energií
- podpora zabezpečenia trvalej udržateľnosti kvality
- zníženie objemu zmesového komunálneho odpadu a zefektívnenie recyklácie odpadu
- podporovať elimináciu existujúceho environmentálneho zaťaženia územia
- podporovať zníženie znečisťovania vodných tokov a zachovanie udržateľnosti kvality vodných tokov a vodných plôch
- podporovať rozvoj technickej vybavenosti
- zabezpečiť dobudovanie a uzavretie skládky komunálneho odpadu na území a vybudovanie novej skládky
- podporovať využívanie alternatívnych zdrojov ekologickej likvidácie odpadov
- šíriť osvetu v oblasti odpadového hospodárstva a zapojiť deti a mládež do šírenia osvetu v oblasti separovania odpadov
- zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových vôd a podzemných vôd (protipovodňové opatrenia)
- podporovať všetky aktivity zamerané na likvidáciu starých objektov, ktoré ohrozujú životné prostredie
- podporovať zachovanie biodiverzity a ekologickej stability krajiny
- vytvárať priestorové podmienky v rámci územného rozvoja sídel pre individuálnu bytovú výstavbu
- vytvárať podmienky na zabezpečenie dostupnosti bývania pre všetky vrstvy svojich obyvateľov,
- zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny
- zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, vrátane posilnenia spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami
- podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti
- vybudovať nový (nad kapacitu 50) areál služieb dôchodcom s domovom dôchodcov a domovom sociálnych služieb pre dospelých
- vytvárať podmienky na rozširovanie opatrovateľskej služby a sociálnych služieb, zavedením celodenných služieb
- zvyšovať dostupnosť a skvalitnenie služieb zameraných na podporu zosúladenia rodinného a pracovného života
- zlepšiť zamestnanosť skupín ohrozených sociálnym vylúčením. Podporovať sociálnu inklúziu a rovnosť príležitostí pri integrácii rizikových skupín do spoločnosti a na trh práce
- podporovať budovanie a posilňovanie regionálnych a miestnych sietí zameraných na rozvoj komunit a podporu solidarity
- podporovať nadväznosť domácej opatrovateľskej služby na ďalšie sociálne služby
- pravidelne zrealizovať prieskum potrieb občanov v oblasti kultúry
- zrekonštruovať kultúrny dom a požiarňu zbrojnicu
- sprístupňovať občanom a návštevníkom históriu a tradície obce formou tematických interaktívnych aktivít počas víkendov
- vytvoriť databázu žijúcich osobností rodákov
- podporiť tvorbu kultúrnych hodnôt,
- podieľať sa na modernizácii miestnej knižnice a obnove knižného fondu
- klásť dôraz na ľudské zdroje ako najvýznamnejší faktor rozvoja kultúry

- podporovať budovanie regionálneho cestovného ruchu na princípe partnerstva subjektov v regióne
- využitie vysokého potenciálu, súčasnej výkonnosti a dynamiky cestovného ruchu v tomto regióne pri rešpektovaní únosnosti a cieľovej kvality krajiny
- pripraviť informačné propagačné materiály a spolupráca s akreditovanými turistickými sprievodcami
- podporovať spoločnú prezentáciu subjektov CR na web stránkach a internetových prehliadačoch
- udržiavanie a prehľbovanie súčasných aktívnych partnerstiev
- reagovať na potreby občanov, zavádzať inovácie vo všetkých oblastiach života
- zaviesť moderné informačné a komunikačné technológie (e-government) do práce a fungovania samosprávy
- projekty výmeny skúseností v oblastiach riadenia samosprávy a rozvoja v rámci regionálneho združenia
- zateplenie budov a rekonštrukcia verejných budov (znižovanie energetickej náročnosti budov)
- zabezpečenie techniky pre zberný dvor
- likvidácia čiernych skládok
- regionálna opatrovateľská služba
- rozvoj cestovného ruchu- informačný systém, cyklotrasy, rozhľadne.

Projektové zámery boli prezentované a pripomienkované v zasadačke OcÚ vo Voznici počas v mesiaci december 2020. Všetky relevantné pripomienky starostu obce Voznica boli prerokované na príslušných zasadnutiach. Pri schválení projektov obecným zastupiteľstvom v obci Voznica bude vždy zriadení riadiaci tím, ktorí bude priebežne naplňovať deklarované výstupy, prípadne uskutočňovať potrebné korekcie so zámerom naplnenia stanovených opatrení, cieľov a vízie deklarovaných projektov v obci Voznica. Zoznam členom riadiaceho tímu bude zvolený počas tvorby a prípravných prác pri každom projektovom zámere. Predpokladaný rozpočet bude uvedený neskôr v komplexne vypracovanej projektovej dokumentácii podľa presného výpočtu projektanta.

ČASŤ C PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ

6 PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ PHRSR OBCE

VOZNICA NA OBDOBIE ROKOV 2021 – 2026

Programová časť PHRSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Zmyslom programovej časti je jej príspevok k splneniu stanoveného strategického cieľa: *Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jeho konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.*

Metodika tvorby PHSR udáva nasledovný postup:

- Starosta obce p. Kamil Blaho spolu s pracovnou skupinou špecifikoval opatrenia, spoločne navrhli k nim aktivity a stanovili poradie dôležitosti opatrení a aktivít, projektov vrátane merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu. Riadiaci tím vypracoval sumárny návrh aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán.
- Riadiaci tím stanovil termíny realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania).
- Riadiaci tím zabezpečil vypracovanie formulárov pre prípravu navrhnutých projektov.

6.1 Zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie strategických cieľov

1. Prioritná oblasť: Hospodárska oblasť a ekonomická základňa obce

Opatrenie 1.1 Zlepšenie celkovej infraštruktúry obce

- 1.1.1 Zvyšovanie konkurencieschopnosti obce
- 1.1.2 Udržanie ekonomickej výkonnosti rozvoja cestovného ruchu
- 1.1.3 Zvyšovanie kvality života obyvateľov poskytovaním služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce
- 1.1.4 Rozvíjanie oblasti verejnej správy
- 1.1.5 Využívanie doplnkových zdrojov financovania
- 1.1.6 Tvorba aktivít pre využitie potenciálu obce a regiónu vo väzbe na turizmus, cestovný ruch a ochranu prírody ako aj na iné prvky miestneho potenciálu
- 1.1.7 Aktivity so zameraním na trvalo-udržateľný rozvoj, ekonomický a sociálny rozvoj obce pomocou obnovy a ďalšieho rozvoja kvality života v obci

Opatrenie 1.2 Modernizácia administratívnych budov v správe obci

- 1.2.1 Vypracovávanie projektových dokumentácií
- 1.2.2 Modernizácia požiarnej zbrojnice
- 1.2.3 Modernizácia a podpora športových zariadení v obci
- 1.2.4 Rekonštrukcia a modernizácia MŠ, vonkajších priestorov a ich využitie na rôzne športy

1.2.5 Rekonštrukcia kultúrneho domu

Opatrenia 1.3: Podpora cestovného ruchu

- 1.3.1 Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok
- 1.3.2 Podpora rozvoja reštauračných a ubytovacích služieb v obci
- 1.3.3 Vytváranie podmienok pre rozvoj agroturistiky
- 1.3.4 Podpora kultúrno-spoločenských aktivít v obci a zachovanie miestnej kultúry (tvorba spoločensko-kultúrnych podujatí, podpora miestnych spolkov a organizácií)
- 1.3.5 Rekonštrukcia vonkajších priestorov a vybudovanie parkoviska s oddychovou zónou pred budovami v majetku samosprávy
- 1.3.6 Vybudovanie oddychovej zóny v časti obce Richňava
- 1.3.7 Prezentácia nových foriem CR a kultúrneho dedičstva
- 1.3.8 Vybudovanie vodáckej základne v lokalite „Na Dielikoch“

Opatrenia 1.4 Zabezpečenie vysokej úrovne hospodársko-ekonomickej základne

- 1.4.1 Vysporiadanie pozemkov a pozemkové úpravy v obci (intravilán)
- 1.4.2 Príprava pozemkov a inžinierskych sietí pre IBV rodinných domov
- 1.4.3 Rekonštrukcia domu smútku a cintorína
- 1.4.3 Zabezpečenie pozemku pre vybudovanie oddychovej, relaxačnej a športovej zóny v obci
- 1.4.3 Vybudovanie dreveného altánku s murovaným ohniskom, miestom na oddych a zábavu pri Hrone

Opatrenie 1.5 Rozvoj samosprávy v obci

- 1.5.1 Rozvoj miestnej samosprávy v obci
- 1.5.2 Rozvoj projektov, ich schvaľovanie a monitorovanie
- 1.5.3 Inštitucionálne zabezpečovanie projektov
- 1.5.4 Zveľaďovanie a aktualizovanie obecnej stránky obce
- 1.5.5 Zabezpečovanie inštitucionálnej a administratívnej stránky obce
- 1.5.6 Zabezpečovanie vzdelávania zamestnancov obce
- 1.5.7 Účasť obce v združeních mikroregiónu a v ostatných združeníach (GRON), spolkoch v rámci regionálneho združenia
- 1.5.8 Aktualizovanie PHRSR

2. Prioritná oblasť sociálna

Opatrenie 2.1 Podpora aktivít v oblasti školstva a školskej infraštruktúry

- 2.1.1 Vypracovanie projektovej dokumentácie
- 2.1.2 Zabezpečenie finančných prostriedkov pre realizáciu projektov
- 2.1.3 Skrášlenie areálu materskej školy a vymeniť oplotenie a vstupnú bránu
- 2.1.4 Vybudovať chodníka do MŠ
- 2.1.5 Rekonštrukcia vonkajších priestorov, detského ihriska v MŠ
- 2.1.6 Vybudovanie parkoviska pred MŠ

Opatrenie 2.2 Starostlivosť o občanov a zvýšenie kvality života

- 2.2.1 Vypracovanie projektovej dokumentácie
- 2.2.2 Zabezpečenie finančných prostriedkov pre realizáciu projektov
- 2.2.3 Príprava pozemkov a vytváranie nových bytových podmienok pre mladé rodiny
- 2.2.4 Zlepšovanie dostupnosti služieb obyvateľom
- 2.2.5 Zlepšovanie kultúrnych podmienok obyvateľom

- 2.2.6 Zlepšovanie sociálnej a zdravotnej starostlivosti v obci
- 2.2.7 Zlepšovanie a budovanie služieb vyššej vybavenosti v obci (zastávky, oddychových zón, cesty, osvetlenie, obslužných komunikácií vo vlastníctve obci a pod.)
- 2.2.8 Dobudovanie kanalizácie a centrálnej ČOV

Opatrenie 2.3 Budovanie a rekonštrukcia verejných priestranstiev v obci

- 2.3.1 Pozemková úprava intravilánu obce
- 2.3.2 Zriadenie oddychových zón v obci (lavičky, umiestnenie košov na odpadky, verejná zeleň a iné)
- 2.3.4 Budovanie parkovísk v obci
- 2.3.5 Zvyšovanie bezpečnosti a vybudovanie kamerového systému v obci
- 2.3.6 Vybudovanie amfiteátra v obci
- 2.3.7 Vybudovanie detského ihriska
- 2.3.8 Modernizácia elektrických sietí
- 2.3.9 Vysádzanie miestnej zelene, starostlivosť o čistotu, zdravie v obci
- 2.3.10 Stavebná obnova obce
- 2.3.11 Obnova oplotení, oporných múrov, spevnených plôch v obci
- 2.3.12 Obnova existujúcich oplotení na majetku obci s výmenou za nové
- 2.3.13 Rekonštrukcia OcÚ

Opatrenie 2.4 Budovanie oddychových zón a obnova športovísk, detských ihrísk

- 2.4.1 Odkúpenie pozemku (plochy do vlastníctva obce).
- 2.4.2 Terénne úpravy, vybudovanie modernej bezbariérovej zóny s ohľaduplným prístupom i prepojením na lokalitu, zníženie hluku v urbanizovanom a v obytnom prostredí (protihluková výsadba a protihlukové izolácie)
- 2.4.3 Vytvárať opatrenia so zameraním na zníženia znečistenia zóny (výsadba živých plotov, výsadba zelene so zameraním na obnovu zdravých ekosystémov s vysokou biodiverzitou).
- 2.4.4 Vybudovanie ekologického (chemického) WC zariadenia v oddychovom parku pri Hrone
- 2.4.5 Výstavba menšieho záchytného parkoviska (5 - 8 áut) a zavedenie potrebných opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy.
- 2.4.6 Vytvorenie oddychovej a relaxačnej plochy pre rôzne vekové kategórie.
- 2.4.7 Vybudovanie dreveného altánku na posedenie s krbom
- 2.4.8 Zabezpečenie podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a predchádzanie vzniku odpadov v oddychovom a relaxačnom území
- 2.4.9 Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov, ich revitalizácia, obnova zelenej infraštruktúry (zvýšenie atraktivity a prepravovanej kapacity nemotorovej dopravy vo verejnosti (vybudovanie predovšetkým cyklistickej dopravy, vybudovanie automatickej požičovne bicyklov, chráneného parkoviska na bicykle vybudovanie nabíjacej stanice pre elektrobicykle (v rámci využívania bicyklov na existujúcich cyklotrasách v regióne). Súčasťou záchytného parkoviska bude aj výsadba zelene.
- 2.4.10 Podpora zdravého životného štýlu, rozvíjanie fyzickej zdatnosti, vybudovanie vzťahu k pohybovej aktivite a zmysluplné využitie voľného času (vybudovanie menšieho športoviska, kde budú osadené rôzne závesné cvičebné pomôcky (systémy Street Workout).
- 2.4.11 Vybudovanie detského ihriska (príp. detského dreveného parku s hracími prvkami ako sú napr. lezecké laná, drevené hracie prvky (preliezky, šmykľavky, mostíky, drevené lavičky atď.)

- 2.4.12 Vybudovanie petangového ihriska pre mládež a seniorov.
2.4.13 Vybudovanie zón pre rôzne iné pohybové a doplnkové aktivity ako napr. volejbal, bengminton, šach v prírode, nohejbal, bicyklovanie a pod.

Opatrenie 2.5 Rekonštrukcia ostatných budov v správe obci

- 2.5.1 Vybudovanie záchytného parkoviska pred Obecným úradom a Požiarnou zbrojnicou
2.5.2 Vybudovanie turisticko-informačnej kancelárie
2.5.3 Zlepšovanie dostupnosti ubytovacích a stravovacích služieb v obci
2.5.4 Rekonštrukcia OcÚ
2.5.5 Oprava a údržba strechy
2.5.6 Zateplenie budov
2.5.7 Zabezpečenie vybavenosti vnútorných priestorov (nábytok, kuchyňa, spoločenských priestorov, sociálnych zariadení a pod.).
2.5.8 Zabezpečenie finančných prostriedkov na realizáciu projektov

Opatrenie 2.6 Zlepšenie kvality sociálnej vybavenosti obce a sociálnej infraštruktúry v obci

- 2.6.1 Príprava projektovej dokumentácie
2.6.2 Pokračovanie budovania sociálnej infraštruktúry v obci
2.6.3 Pripraviť priestor pre vybudovanie denného stacionáru v obci (pre seniorov, ZŤP, sociálne služby krízovej intervencie, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu),
2.6.4 Vybudovanie priestorov- zariadenia pre seniorov (denný stacionár)
2.6.5 Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry
2.6.6 Vybudovanie káblového internetu a televízie
2.6.7 Rekonštrukcia verejného osvetlenia
2.6.8 Budovanie a modernizácia ostatnej verejnej infraštruktúry
2.6.9 Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry
- Rekonštrukcia a vybudovanie mostov a lávok
 - Budovanie a rekonštrukcie miestnych komunikácií
- 2.6.10 Rekonštrukcia cestnej infraštruktúry a zlepšovanie stavu ciest v obci
2.6.11 Rekonštrukcia a premostenie ciest mostmi
2.6.12 Budovanie miestnych rigolov a odvodu dažďovej vody
2.6.13 Rekonštrukcia a údržba kultúrno-historických pamiatok
- Obnova miestnej knižnice
 - Vybudovanie pamätných priestorov v obci

Opatrenie 2.7 Podpora sociálnych a zdravotníckych služieb a sociálnej starostlivosti v obci

- 2.7.1 Budovanie služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa)
2.7.2 Budovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ZŤP, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba a podporné služby – odľahčovacia služba.

Zámerom obce Voznica je v rámci KPSS poskytovať:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
- sociálne poradenstvo
- sociálnu rehabilitáciu,
- ošetrovateľská starostlivosť,
- ubytovanie, stravovanie, upratovanie,
- pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva

- utvárať podmienky pre voľnočasové aktivity,
- prevádzkovať sociálne zariadenie,
- vytvárať ošetrovateľskú a terénnu sociálnu starostlivosť a pod.

Opatrenie 2.8 Príprava pozemkov a inžinierskych sietí pre IBV rodinných domov a ďalších bytových jednotiek

- 2.8.1 Rozšírenie súčasnej hranice zastavaného územia obce z dôvodu potenciálnej výstavby domov a bytových jednotiek
- 2.8.2 Vyznačenie záujmových plôch, zabezpečenie terénnej obhliadky
- 2.8.3 Vybudovanie inžinierskych sietí k plánovaným stavebným pozemkom
- 2.8.4 Nákup pozemkov pre budovanie nájomných bytov a rodinných domov

Opatrenie 2.9 Budovanie a podpora športových akcií a turistických atrakcií v obci

- 2.9.1 Vytváranie podmienok pre športové aktivity v obci
- 2.9.2 Rozvíjanie cyklotrás a NCH v regióne a v obci
- 2.9.3 Výber lokalít pre výstavbu nových športovísk, spracovanie technickej dokumentácie
- 2.9.4 Modernizácia osvetlenia na multifunkčnom ihrisku

Opatrenie 2.10 Rekonštrukcia cintorína, jeho okolia a domu smútku

- 2.10.1 Nové spevnenie plôch súvisiacich s cintorínom
- 2.10.2 Rekonštrukcia oplatenia cintorína
- 2.10.3 Rekonštrukcia vnútorného vybavenia Domu smútku (obradná sieň, chladiace boxy, miestnosť pre pohrebné služby a pod.)
- 2.10.4 Výmena zdravotníckej (umývadlá, WC misy, pisoárové mušle, výtokové a prítokové armatúry – batérie, ventily a iné)
- 2.10.5 Revitalizácia vonkajšieho okolia cintorína, rozšírenie parkoviska a pravidelná údržba Domu smútku

Opatrenie 2.11 Možnosti rozšíriť stavebné územie obce z dôvodu potenciálnej výstavby nájomných bytov, rodinných domov a rekreačných chat.

- 2.11.1 Vyznačenie záujmových plôch dotknutého územia
- 2.11.2 Vybudovanie celkovej infraštruktúry pre využívanie pozemkov (vybudovanie inžinierskych sietí (voda, plyn, elektrické prípojky a odkanalizovanie, ČOV)
- 2.11.3 Zabezpečenie finančných prostriedkov na realizáciu projektu
- 2.11.4 Vypracovanie projektovej dokumentácie
- 2.11.5 V spolupráci s CHKO Banská Štiavnica vymedziť plochy pre možnú výstavbu, ktoré budú slúžiť ako podklad pre vydanie súhlasu k výstavbe rekreačných zariadení
- 2.11.6 Dobudovanie cestnej infraštruktúry

Opatrenie 2.12 Obnova požiarnej zbrojnice

- 2.12.1 Obnova požiarnej zbrojnice
- 2.12.2 Zabezpečenie komplexnej požiarnej techniky
- 2.12.3 Zakúpenie požiarneho auta a techniky do DHZ obce

Opatrenie 2.13 Dobudovanie cestnej a dopravnej infraštruktúry

- 2.13.1 Vybudovať gumené podvaly na železničnom priecestí
- 2.13.2 Vybudovanie chodníkov po obci (cintorín, železničná stanica a pod.)
- 2.13.3 Vybudovanie dopravného značenia po obci (prechody pre chodcov, značky a pod.)

2.13.4 Rekonštrukcia lavice (lávky) cez Hron

3. Prioritná oblasť – Environmentálne a kvalitné životné prostredie (odpadové hospodárstvo, ochrana životného prostredia, environmentálna štruktúra a vodné hospodárstvo)

Opatrenie 3.1 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva

- 3.1.1 Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu (vybudovať zberný dvor)
- 3.1.2 Zabezpečenie starostlivosti o verejné priestranstvá a čistotu obce
- 3.1.3 Vybudovanie kompostoviska pre obec
- 3.1.4 Zvyšovanie environmentálneho povedomia v oblasti separovania KO
- 3.1.5 Pravidelná údržba verejnej zelene
- 3.1.6 Zvýšenie intenzity separovaného odpadu
- 3.1.7 Ekologická likvidácia nahromadeného odpadu

Opatrenie 3.2 Podpora ostatných aktivít a projektov v oblasti vodného hospodárstva

- 3.2.1 Pravidelná údržba a obnova ČOV. Ďalšie jej dobudovanie v rozvojových plochách.
- 3.2.2 Dobudovanie miestnej kanalizácie všade kde nie je vybudovaná.

Opatrenie 3.3 Zabezpečenie ochrany prírodného dedičstva

- 3.3.1 Intenzívna ochrana chráneného územia CHKO Banská Štiavnica
- 3.3.2 Intenzívna ochrana prírody a krajiny

Opatrenie 3.4 Zlepšovanie stavu ovzdušia

- 3.4.1 Zabezpečovanie ochrany celkového stavu ovzdušia v súlade s legislatívou

Opatrenie 3.5 Podpora znižovania energetickej náročnosti budov v správe obci

- 3.5.1 Využívanie obnoviteľných zdrojov pre znižovanie energetickej náročnosti budov v správe obci

4. Prioritná oblasť Cestovný ruch

4.1 Podpora a rozvoj cestovného ruchu v obci a v regióne

- 4.1.1 Materiálna a finančná podpora miestnych združení a folklórneho súboru
- 4.1.2 Využívanie prírodných daností pre budovanie nových NCH, turistických trás a cyklotrás
- 4.1.3 Vybudovanie rozhľadne
- 4.1.4 Podpora rozvoja reštauračných a ubytovacích služieb v obci
- 4.1.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj agroturistiky
- 4.1.6 Výstavba oddychovej, športovej a relaxačnej zóny v území
- 4.1.7 Vytváranie podmienok pre rozvoj trvalo udržateľného cestovného ruchu s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti
- 4.1.8 Sprístupnenie Dedičnej štôlne Jozefa II.
- 4.1.9 Vytvorenie stálej expozície ľudovej kultúry- Gazdovského domu
- 4.1.10 Zabezpečenie údržby všetkých kultúrno-historických pamiatok
- 4.1.11 Vybudovanie cyklotrás v Richňavskej doline
- 4.1.12 Podpora propagácie OOCR Gron

- 4.1.13 Podpora využívania miestneho rybníka pre športové a podnikateľské aktivity
- 4.1.14 Výstavba kempu a vodáckej základne pri Hrone

5 Prioritná oblasť – Ekonomika a podnikateľské prostredie

Opatrenie 5.1 Podpora zamestnanosti

- 5.1.1 Zapájanie nezamestnaných do aktivizačných prác
- 5.1.2 V spolupráci s podnikateľskými subjektmi vytvárať podmienky pre zvyšovanie počtu pracovných miest
- 5.1.3 Podpora vzniku miestnych spolkov, združení
- 5.1.4 Zapájanie obyvateľov do komunitných aktivít
- 5.1.5 Založenie sociálneho podniku

Opatrenie 5.2 Vytváranie podmienok pre podnikanie na vidieku

- 5.2.1 Zabezpečenie vzdelávacích kurzov pre začínajúcich podnikateľov
- 5.2.2 Vytvorenie inštitucionálnych a materiálnych podmienok pre rozvoj tradičného podnikania
- 5.2.3 Podpora podnikateľských subjektov na vidieku
- 5.2.4 Vybudovanie miestneho obchodu slúžiaceho na predaj výrobkov z domu
- 5.2.5 Koordinovanie spolupráce tradičných podnikateľských subjektov a spolkov
- 5.2.6 Tvorba jarmokov, vianočných trhov a iných kultúrno-spoločenských aktivít v rámci obce so zameraním na zachovanie tradičných remesiel a kultúrnych zvykov

Opatrenie 5.3 Podpora miestnych spolkov a združení

- 5.3.1 Materiálna a finančná podpora fungujúcich spolkov a združení
- 5.3.2 Obnova zaniknutých spolkov (dobrovoľný hasičský zbor, divadelný spolok, spevokol, folklórny súbor, rybársky zväz, holubársky zväz a pod.)
- 5.3.3 Organizovanie a podpora kultúrnych podujatí v obci
- 5.3.4 Vytváranie spolupráce miestnych spolkov a združení v rámci mikroregiónu
- 5.3.5 Budovanie spolupráce s OOCR Gron
- 5.3.6 Vytváranie spolupráce s inými športovými centrami v rámci iných regiónov

Opatrenie 5.4 Zapojenie obyvateľov do komunitných aktivít

- 5.4.1 Podieľanie sa občanov na organizovaní podujatí v obci
- 5.4.2 Motivovanie občanov formou súťaží a iných výhod

Opatrenie 5.5 Členstvo v združeniach regionálneho rozvoja

- 5.5.1 Členstvo obce v OOCR Gron
- 5.5.2 Aktívne zapájanie a podieľanie obce na realizácii zámerov združení
- 5.5.3 Členstvo v nových združeniach, ktorých cieľ bude v súlade so strategickými cieľmi obce

6. Prioritná oblasť Propagácia a informovanosť

Opatrenie 6.1 Zvyšovanie propagácie a informovanosti o obci Voznica

- 6.1.1 Rozvoj nových foriem prezentácie kultúrneho dedičstva
- 6.1.2 Rozvoj a zvyšovanie informovanosti obce
- 6.1.3 Podpora propagácie obce
- 6.1.4 Modernizácia obecného rozhlasu

- 6.1.5 Aktualizácia a zvyšovanie informovanosti obyvateľov obce cez webovú stránku obce
- 6.1.6 Vybudovanie optického internetu v obci
- 6.1.7 Zakúpenie regionálnych kalendárov a iného propagačného materiálu do obce

D REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHRSR obce Voznica nadväzuje na programovú časť a to vo väzbe na zoznam opatrení a aktivít, ktoré sú potrebné za zabezpečenie strategických cieľov a obsahujú vecný a časový harmonogram opatrení a aktivít, systém monitorovania a plnenia opatrení a aktivít.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE VOZNICA

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidiel, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje prácu na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov. Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ. V tejto časti PHRSR predstavujeme akčný plán pre jednotlivé prioritné oblasti.

7.7.1 Akčný plán

Tabuľka 19 Akčný plán pre prioritnú oblasť Hospodárska oblasť a ekonomická základňa obce

Programová os	Špecifické ciele Prioritné opatrenia	Predpokladaný termín realizácie Zodpovedná osoba
1. Prioritná oblasť – Hospodárska oblasť a ekonomická základňa obce ciele Dopravná infraštruktúra Technická vybavenosť obce	Opatrenie 1.1 Zlepšenie celkovej infraštruktúry obce Opatrenie 1.2 Modernizácia administratívnych budov v správe obci Opatrenie 1.3 Podpora cestovného ruchu Opatrenia 1.4 Zabezpečenie vysokej úrovne hospodársko-ekonomickej základne Opatrenie 1.5 Rozvoj samosprávy v obci	2021 – 2026 v závislosti od výziev

Administratívne budovy Stabilná hospodárska a ekonomická základňa		starosta obce obecné zastupiteľstvo
--	--	--

Tabuľka 20 Akčný plán pre prioritnú oblasť sociálnu

Programová os	Špecifické ciele	Predpokladaný termín realizácie Zodpovedná osoba
2. Prioritná oblasť – Sociálna ciele Školstvo a vzdelanie Verejné priestranstvá Bývanie Športoviská Sociálna vybavenosť Kvalitná infraštruktúra	<p>Opatrenie 2.1 Podpora aktivít v oblasti školstva a školskej infraštruktúry</p> <p>Opatrenie 2.2 Starostlivosť o občanov a zvýšenie kvality života</p> <p>Opatrenie 2.3 Budovanie a rekonštrukcia verejných priestranstiev v obci</p> <p>Opatrenie 2.4 Budovanie oddychových zón a obnova športovísk, detských ihrísk</p> <p>Opatrenie 2.5 Rekonštrukcia budov v majetku OcÚ samosprávy</p> <p>Opatrenie 2.6 Zlepšenie kvality sociálnej vybavenosti obce a sociálnej infraštruktúry v obci</p> <p>Opatrenie 2.7 Podpora sociálnych a zdravotníckych služieb a sociálnej starostlivosti v obci</p> <p>Opatrenie 2.8 Príprava pozemkov a inžinierskych sietí pre IBV rodinných domov a ďalších bytových jednotiek</p> <p>Opatrenie 2.9 Budovanie a podpora športových akcií a turistických atrakcií v obci</p> <p>Opatrenie 2.10 Rekonštrukcia cintorína, jeho okolia a domu smútku</p> <p>Opatrenie 2.11 Rozšírenie súčasnej hranice zastavaného územia obce z dôvodu potenciálnej výstavby nájomných bytov, RD.</p> <p>Opatrenie 2.12 Rekonštrukcia a modernizácia požiarnej zbrojnice</p> <p>Opatrenie 2.13 Dobudovanie cestnej a dopravnej infraštruktúry</p>	<p>2021 – 2026 v závislosti od výziev</p> <p>starosta obce obecné zastupiteľstvo</p> <p>2021 – 2026 v závislosti od výziev</p> <p>starosta obce obecné zastupiteľstvo</p> <p>2021 – 2026 v závislosti od výziev</p> <p>starosta obce obecné zastupiteľstvo</p>

Tabuľka 21 Akčný plán pre prioritnú oblasť

Programová os	Špecifické ciele	Predpokladaný termín realizácie Zodpovedná osoba
<p>3. Prioritná oblasť – Environmentálna Kvalitné životné prostredie ciele</p> <p>Odpadové hospodárstvo Ochrana životného prostredia Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo Ochrana prírody a krajiny</p>	<p>Opatrenie 3.1 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva</p> <p>Opatrenie 3.2 Podpora ostatných aktivít a projektov v oblasti vodného hospodárstva</p> <p>Opatrenie 3.3 Zabezpečenie ochrany prírodného dedičstva</p> <p>Opatrenie 3.4 Zlepšovanie stavu ovzdušia</p> <p>Opatrenie 3.5 Podpora znižovania energetickej náročnosti budov v správe obci</p>	<p>2021 – 2026 v závislosti od výziev</p> <p>starosta obce obecné zastupiteľstvo</p> <p>2021 – 2026 v závislosti od výziev</p> <p>starosta obce obecné zastupiteľstvo</p>

Tabuľka 22 Akčný plán pre prioritnú oblasť cestovný ruch

Programová os	Špecifické ciele	Predpokladaný termín realizácie Zodpovedná osoba
<p>4. Prioritná oblasť Cestovný ruch ciele</p> <p>Cestovný ruch</p>	<p>Opatrenia 4.1 Podpora a rozvoj cestovného ruchu v obci a v regióne</p>	<p>2021 – 2026 v závislosti od výziev</p> <p>starosta obce obecné zastupiteľstvo</p>

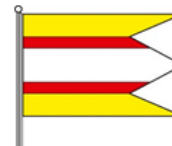
Tabuľka 23 Akčný plán pre prioritnú oblasť Ekonomika a podnikateľské prostredie

Programová os	Špecifické ciele	Predpokladaný termín realizácie Zodpovedná osoba
<p>5 Prioritná oblasť – Ekonomika a podnikateľské prostredie ciele</p> <p>Ľudské zdroje</p>	<p>Opatrenie 5.1 Podpora zamestnanosti</p> <p>Opatrenie 5.2 Vytváranie podmienok pre podnikanie na vidieku</p> <p>Opatrenie 5.2 Podpora miestnych spolkov a združení v obci</p> <p>Opatrenie 5.3 Podpora OOCR Gron</p> <p>Opatrenie 5.4 Členstvo v združeníach regionálneho rozvoja</p>	<p>2021 – 2026 v závislosti od výziev</p> <p>starosta obce obecné zastupiteľstvo</p>

Tabuľka 24 Akčný plán pre prioritnú oblasť Propagácia a informovanosť v obci

Programová os	Špecifické ciele	Predpokladaný termín realizácie Zodpovedná osoba
6. Prioritná oblasť Propagácia a informovanosť ciele Propagácia v obci	Opatrenie 6.1 Zvyšovanie propagácie a informovanosti o obci Voznica	2021 – 2026 v závislosti od výziev starosta obce obecné zastupiteľstvo

Spracovala Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2020

ČASŤ E

8 MONITOROVANIE PHRSR

Monitorovanie PHRSR budú uskutočňovať:

- Výbor pre PHRSR,
- Komisia strategického rozvoja,
- Koordinátor pre stratégiu,
- Starosta obce Voznica a obecné zastupiteľstvo.

8.1 Spôsob monitorovania PHRSR

Obecný úrad Voznica má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni. Pri realizácii PHRSR vystupujú ako partneri obyvatelia obce, ktorí boli prizvaní a zúčastnili sa verejných stretnutí, kde definovali svoje požiadavky, spolupracovali pri definovaní silných a slabých stránok svojej obce. Následne aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHRSR obce. V rámci prípravy dokumentu nebol vypracovaný dotazník. Všetky podnetné návrhy OcÚ sú zapracované do PHRSR. K jednotlivým častiam strategického dokumentu boli uskutočnené rozhovory a stretnutia s poslancami a starostom obce na príslušných zasadnutiach obce.

Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHRSR

Realizácia PHRSR obce Voznica je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky poslancov, OcÚ, partnerov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHRSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Vo vzťahu k realizácii PHRSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHRSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Obecné zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie projektov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Najvyšším výkonným orgánom obce Voznica a jeho predstaviteľom je p. starosta Kamil Blaho. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nespádajú do právomocí a kompetencií obecného zastupiteľstva. Starosta sa spolupodieľal na príprave dokumentu, riadil proces realizácie, podpisuje schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (radiace orgány príslušných operačných programov, dodávatelia, kontrolné skupiny projektov a i.).

Inštitucionálnu a administratívnu stránku zabezpečuje obecný úrad. Vzhľadom na personálne poddimenzovanie obecnej samosprávy, bude obecný úrad (v prípade nutnosti a zväženia možností) spolupracovať s externými konzultačnými spoločnosťami.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHRSR v rámci povinnej i nep povinnej činnosti informovania a publicity (pri projektoch financovaných z ŠFRB, PRV, OP KŽP a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov. Vzhľadom na charakter obce, prebieha komunikácia osobným stykom s predstaviteľmi/zamestnancami obce, alebo priamou účasťou na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Dôležitým nástrojom komunikácie je pre obec vlastná webová stránka, ďalej informačná tabuľa a rozhlas. Komunikácia s obyvateľmi prebieha neustále až do ukončenia platnosti PHRSR.

Ďalším nástrojom komunikácie sú i rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavný kontrolór, vychádzajúc z definície jeho funkcie, môže dať stanovisko k prerokovanému materiálu.

System monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHRSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHRSR až do ukončenia jeho platnosti. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcÚ. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá príslušný garant podľa povahy projektu. Jednať sa pritom môže o starostu obce, hlavného kontrolóra obce, poslancov, resp. inú poverenú osobu.

Cieľom monitorovania je získavanie informácií o reálnom plnení opatrení, o prípadnom negatívnom vývoji, spôsobe realizácie, definovanie a prijatie nápravných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, OcÚ, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHRSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo stanovené termíny vykoná korekciu starosta obce. Celkový plán hodnotenia je spracovaný v tabuľke číslo 25.

Tabuľka 25 Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2021-2026		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2021	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2021	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov Pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	2021 - 2026	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov

Spracovala Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2020

ČASŤ F

9 FINANČNÁ ČASŤ

9.1 Finančné zabezpečenie PHRSR

Po schválení PHRSR nastáva vlastná realizácia PHRSR, jeho opatrení a úloh. Uskutočnenie aktivít uvedených v PHRSR predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie. Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR neuvádza pri väčšine opatrení a aktivít. Naplnenie cieľov programu budú uvádzať konečné rozpočty, ktoré budú súčasťou vykonávacích projektov a plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky, environmentálny a trvalo udržateľný rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé z nich však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi. Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje- rozpočet obce;

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

Doplňkové zdroje finančného zabezpečenia

- finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2021 – 2026)
- finančné prostriedky z rozpočtu obce.
- finančné prostriedky zo štátnych dotácií
- finančná podpora z VÚC Banská Bystrica a iné.

Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie jednotlivých projektov bude viaczdrojové, pričom závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa opierať o zdroje obce, štátu, EÚ, VÚC, OP KŽP, PRV a súkromné zdroje. Vyčíslenie jednotlivých zámerov bolo stanovené kvalifikovaných odhadom, prieskumom a taktiež sa vychádzalo z existujúcich výkazov výmer/rozpočtov projektantov. Finálne podoby budú súčasťou ŽoNFP a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Tabuľka 26 Indikatívny rozpočet – sumarizácia

Oblasť/Rok	Rok 2021- 2026
Hospodárska oblasť	podľa potreby
Sociálna oblasť	podľa potreby
Environmentálna oblasť	podľa potreby
Oblasť cestovného ruchu	podľa potreby
Oblasť ekonomika a podnikateľské prostredie	podľa potreby
Oblasť propagácie a zvyšovania informovanosti obce	podľa potreby
Spolu	podľa potreby

Zdroj: vlastné spracovanie, 2020

Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít budú súčasťou príloh monitorovacích správ, ktoré budú priebežne vypracovávané a dopĺňané po schválení potrebných zdrojov pre ich financovanie a zrealizovanie.

System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce. Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (SR, EÚ) a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do kategórie s vysokou prioritou sú zaradené projekty s oporou vo VZN obce, projekty v rámci združenia Novobanského regiónu a projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením a ukončeným procesom verejného obstarávania. Strednú prioritu majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF).

Tabuľka 27 Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov (upravený pre potreby obce)

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority	Projekt
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu c) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO Splnená jedna z podmienok	1. Prioritná oblasť Hospodárska oblasť a ekonomická základňa obce 2. Prioritná oblasť Sociálna 4. Prioritná oblasť Cestovný ruch
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) Projekty Novobanského regiónu Splnená jedna z podmienok	3. Prioritná oblasť Environmentálna Kvalitné životné prostredie 5. Prioritná oblasť – Ekonomika a podnikateľské prostredie
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	6. Prioritná oblasť Propagácia a informovanosť

Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2020

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Voznica na roky 2021 – 2026

ČASŤ G

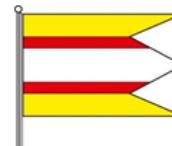
ZÁVER

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Voznica je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne polročne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Predmetný PHRSR obce Voznica bol aktualizovaný na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa: 25.01.2021 a jeho aktualizáciu dokumentuje nasledovná Tabuľka 28.

Tabuľka 28 Schválenie a aktualizovania PHRSR obce Voznica

Schválenie PHSR	
Dokument	Program rozvoja obce Voznica na roky 2021 – 2026. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR január 2020).
Spracovanie	Spracovanie: spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou- Mgr. RNDr. Annou Štefankovou, ktorá koordinovala proces tvorby PHRSR a zabezpečovala dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania júl 2020 – december 2020
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada) Verejné pripomienkovanie: december 2020 Posudzovanie SEA – relevantné
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva – obecné zastupiteľstvo schvaľuje PHRSR obce Voznica na roky 2021 – 2026.

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ H

IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHRSR) s výhľadom do roku 2021 bude do roku 2026 implementovaný konkrétnymi projektmi a akčným plánom, ktorý bude mať časový harmonogram a návrh finančného a organizačného zabezpečenia. Obecný úrad v spolupráci s obecným zastupiteľstvom vypracuje plán vedenia obce a informatívne správy, ktoré bude zverejňovať na internetovej stránke obce a na verejných informačných tabuliach.

Predkladať návrhy na modifikovanie PHRSR bude v právomoci Výboru pre PHRSR, Kooordinátor pre stratégiu môže tiež predkladať Výboru návrhy na doplnenie PHRSR. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Útvaru návrh na modifikovanie PHSR. Na zasadnutia Výboru v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Kooordinátor Dopadovú analýzu plnenia PHRSR.

Doplnenie PHRSR, prípadne jeho nové aktualizovanie sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. V nevyhnutnom prípade sa môže kvôli PHRSR tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru alebo obecného zastupiteľstva.

Predmetný PHRSR obce Voznica bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva

dňa 25.01.2021 uznesením č. 01/2021 bod č./ 2

Pečiatka obce:

Kamil Blaho
starosta obce Voznica

Autorské práva:

Bez súhlasu spracovateľa RNDr. Anna Štefanková nemožno vykonať extrakciu a/alebo reutilizáciu podstatnej časti obsahu databázy dokumentu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Voznica na roky 2021–2026 (t.j. napr. v časti čo aj len jedného diela), pokiaľ sa táto vykonáva s cieľom získať, hoci aj nepriamo v akýkoľvek majetkový prospech. Právo uverejnenia je výhradne určené za účelom verejného zverejnenia OcÚ Voznica a použitie materiálu je možné len za účelom spracovania projektov a jednotlivých zámerov a za účelom ich pravidelného monitorovania.

**PHRSR obce Voznica ako centra Pohronského regiónu a regiónu Tekov
s výhľadom na roky 2021 – 2026**